

Sisällysluettelo

MH, 23.5.2022 10:00, Pöytäkirja

§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ 72 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen	3
§ 73 Pöytäkirjan tarkastaminen	4
§ 74 Ajankohtainen katsaus	5
§ 75 Varsinais-Suomen hallitusohjelmatavoitteet 2023-2027	13
§ 76 Selvityshenkilö Saaristomeren tilan parantamisen organisoitumisesta	21
§ 77 Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta (M46/13.4.2022)	23
§ 78 Lausunto maa- ja metsätalousministeriölle maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman luonnoksesta (M52/19.4.2022)	25
§ 79 Viraston lausunto koskien harvaan asuttujen alueiden luonto-, ruoka-, kalastus- ja metsästysmatkailun kehittämiseksi myönnettäviä tukia koskevaa asetusta	28
§ 80 Pienhankintaohjeen hyväksyminen	30
§ 81 Saaristotoimikunnan jäsenmuutos	31
§ 82 Osallistuminen CPMR:n hallituksen kokoukseen 16.6.2022 Helsingborgissa	32
§ 83 Ehdotus valtion taidetoimikuntien jäseniksi vuosiksi 2023-2025	33
§ 84 Ehdotus Varsinais-Suomen taidetoimikunnan jäseniksi vuosiksi 2023-2025	35
§ 85 Ajankohtainen katsaus maakuntavaltuustolle	37
§ 86 Maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajan Niina Alhon ero Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajuudesta	38
§ 87 Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan Pekka Kuusiston ero tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävästä	39
§ 88 Turun kaupungin päätös maakuntavaltuuston jäsenen valinnasta	40
§ 89 Maakuntahallituksen puheenjohtajan Ilkka Kanervan ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä ja maakuntahallituksen puheenjohtajan valinta	41
§ 90 Maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtajan Aki Lindénin ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä	42
§ 91 Maakuntahallituksen 2. varapuheenjohtajan Jani Kurvisen ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä	43
§ 92 Maakuntahallituksen jäsen Saku Nikkasen ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä	44
§ 93 Maakuntahallituksen varajäsen Teija Ek-Marjamäen ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen varajäsenyydestä	45
§ 94 Maakunnan tila kevät 2022 -katsaus	46
§ 95 Maakuntavaltuuston kokous 13.6.2022	47
§ 96 Työsuojeluvaltuutettujen ja työsuojelutoimikunnan jäsenten vaali vuosiksi 2021-2025 sekä työnantajan edustajan määrääminen työsuojelutoimikuntaan	48
§ 97 Viranhaltijapäätökset	50
§ 98 Kirjanpitäjän toimen täyttäminen	51

§ 99 Kokouksen päättäminen	52
§ 9998 Oikaisuvaatimussivu	53

%%001	Pöytäkirja	%%005/2022
KOKOUSAIKA KOKOUSAIKKA PYKÄLÄT	%%003 klo %%010 – 11.46 %%006 § 72-99	Sivut 118-
SAAPUVILLA	Kurvinen Jani, pj. Achrén Ulla Andersson Janina Eloranta Eeva-Johanna Euro Alvar Kapanen Katri Kontu Laura Koski Silvia Alari Tatu Nieminen Tomi Nikkanen Saku Nummentalo Juhani Pilpola Juhani Reijonsaari-Korsman Jaana Lindberg Marko Takatalo Henna Virolainen Anne-Mari Ylis-Junttila Markus	poissa § 75 klo 11.05-11.10
ESITTELIJÄ PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ	Häkämies Kari Määttänen Petra	Maakuntajohtaja Hallintojohtaja
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Heikkilä Lauri Myllymäki Pekka, poissa § 75 klo 11.05-11.11 Lindqvist Emma	Mv:n puheenjohtaja Mv:n I varapuheenjohtaja Mv:n II varapuheenjohtaja
KUTSUTTUINA ASIAANTUNTIJOINA	Abrahamsson Karoliina Leskinen Riikka Munter Hanna § 74 Nuotio Tarja Saarento Heikki Virtanen Janne Stjernberg Kirsi	Assistentti Toimialapäällikkö Varsinais-Suomen Yrittäjät Aluekehitysjohtaja Suunnittelujohtaja Edunvalvontajohtaja Viestintäpäällikkö
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	§ 72	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA	§ 73	
ALLEKIRJOITUKSET		
	Jani Kurvinen puheenjohtaja	Petra Määttänen sihteeri
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.	
	Jaana Reijonsaari-Korsman	Henna Takatalo
PÖYTÄKIRJA ON OLLUT YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ LIITON VERKKOSIVUILLA Todistaa	Maakuntavirasto Hallintojohtaja	

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Asia Kutsu ja esityslista maakuntahallituksen kokoukseen on toimitettu 17.5.2022. Maakuntahallituksen jäsenten lisäksi kutsu ja esityslista on toimitettu maakuntahallituksen varajäsenille, jotka osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estynyt ja varsinaisen jäsenen kutsuttua varajäsenen sijaansa, sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajille.

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta on säädetty mainitussa kuntalain pykälässä.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi jäsenille toimitettu esityslista.

Päätös Puheenjohtaja Jani Kurvinen totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi, koska läsnä oli 19 maakuntahallituksen jäsentä.

Ehdotus hyväksyttiin.

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN

Asia Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 18 § mukaan: "Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjantekijä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimielimen päättämänä aikana ja paikassa siten kuin siitä vähintään yhtä päivää aiemmin on ilmoitettu."

Maakuntahallitus (mh 23.1.2009 § 31) päätti ottaa käyttöön menettelytavan, jossa pöytäkirja kiireelliseksi arvioitujen pykälien osalta tarkastetaan kokouksessa ja tarkastusmenettely merkitään pöytäkirjaan kyseisen pykälän kohdalle.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.3.2014 § 37, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti seuraavasti:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintojohtajalle ja hallintosihteerille pöytäkirjan hyväksymisestäään.
3. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjan tarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla pöytäkirjan tarkastuksesta hallintojohtajalle ja hallintosihteerille.
4. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 18 §:n mukaisesti.

Valmistelija PM/HM

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Jaana Reijonsaari-Korsmanin ja Lea Räisäsen.

Päätös Maakuntahallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Jaana Reijonsaari-Korsmanin ja Henna Takatalon.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

AJANKOHTAINEN KATSAUS

Asia Ajankohtainen katsaus

Valmistelija KH/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee ajankohtaisen katsauksen tiedoksi.

Päätös Maakuntajohtaja Kari Häkämies

Varsinais-Suomen työllisyysasteen kasvu jatkuu

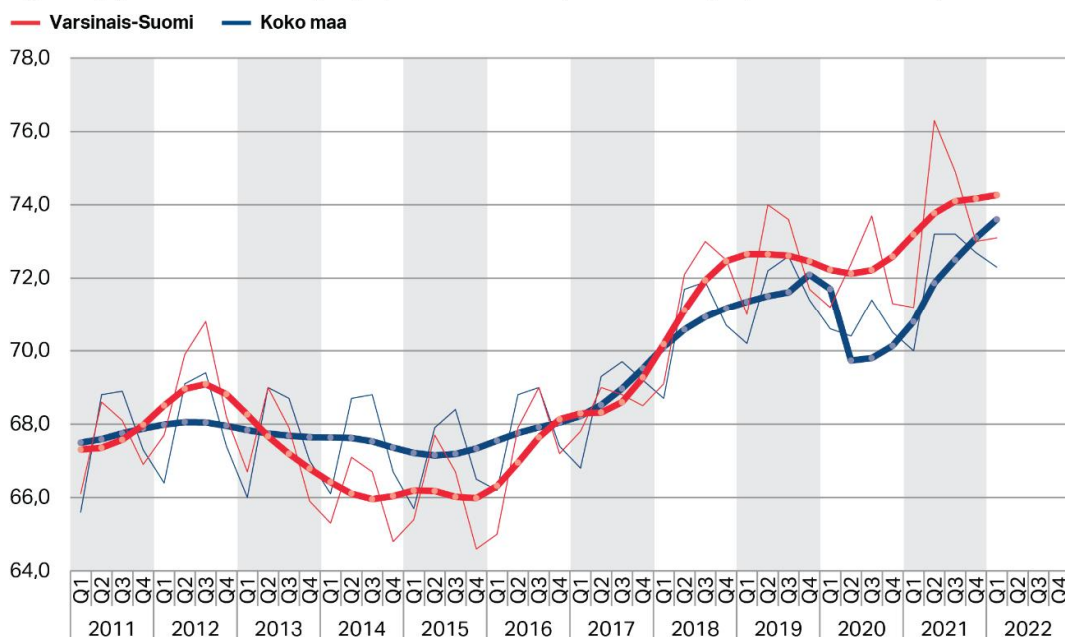
Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendiluku oli vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä 74,3 %. Työllisyysasteen trendi nousi 1,1 %-yksiköllä edellisvuotiseen verrattuna, ja maakunnan työllisyysaste oli yhä koko maan tilannetta parempi.

Maakunnittain tarkasteltuna korkein työllisyysaste on Pohjanmaan maakunnissa ja Uudellamaalla. Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendiluku oli alkuvuodesta maan viidenneksi korkein ja jonkin verran koko maan lukua korkeampi. Varsinais-Suomen työllisyystilanne on selvästi jäljessä edellä olevia Etelä-Pohjanmaata ja Uuttamaata. Toisaalta maakunnan työllisyysaste on yhtä paljon seuraavana perässä tulevaa Pirkanmaata edellä.

Työllisyysasteen kehitystrendi hidastui hieman vuoden lopussa ja sama suunta näyttää jatkuneen kuluvan vuoden alussa. Samaan aikaan koko maan työllisyysasteen kasvu on ollut nopeaa. Venäjän taloudelliset pakotteet ja sen seurannaisvaikutukset haastavat kuitenkin työllisyyskehitystä niin koko maassa kuin Varsinais-Suomessakin. Tulevan kehityksen arvioiminen onkin tässä tilanteessa vaikeaa.

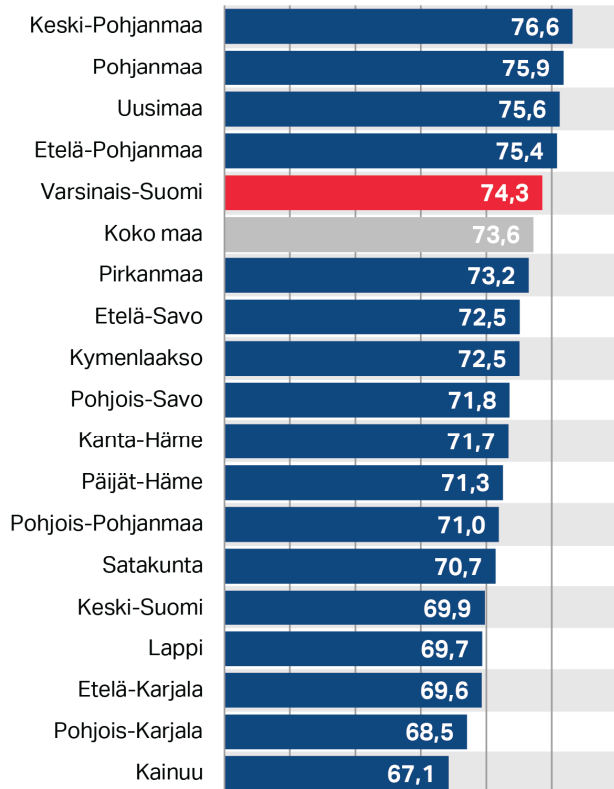
Neljännesvuositainen työllisyysaste laaditaan Tilastokeskuksen tekemän haastattelututkimuksen pohjalta. Tämä lisää jonkin verran etenkin maakunnallisten lukujen epävarmuutta. Pitkän aikavälin trendikehitys antaa kuitenkin varsin luotettavan kuvan työllisyyskehityksen suunnasta.

Lisätietoja: tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, puh. 050 410 2294

Työllisyysasteen kehitys (% , 15–64-vuotiaat, trendikehitys paksulla viivalla)

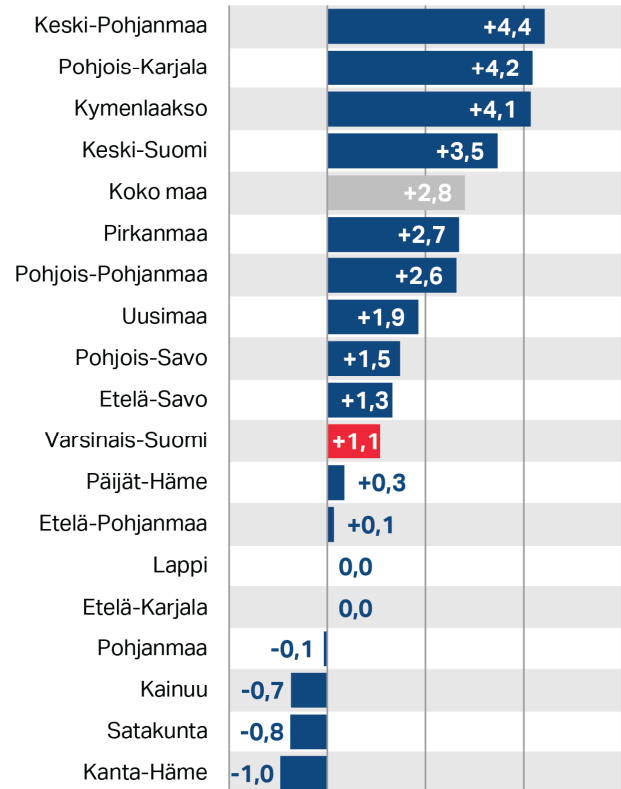
Työllisyysasteen trendiluku (Q1/2022, %)

50,0 55,0 60,0 65,0 70,0 75,0 80,0

Työllisyysasteen trendin vuosimuutos

(Q1/2021 – Q1/2022, %-yks.)

-2,0 0,0 +2,0 +4,0 +6,0

Komissio hyväksynyt Suomen ohjelma-asiakirjan "Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027" ja kumppanuussopimuksen. Ensimmäiset rahoitushaut ovat nyt avoinna

Euroopan komissio on toukokuussa hyväksynyt EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 sekä Suomen kumppanuussopimuksen ensimmäisten joukossa koko EU:ssa. Ohjelma edistää alueiden elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia. Kumppanuussopimuksessa puolestaan kuvataan eri rahastojen strategista suuntaa ja keskinäistä koordinaatiota.

Uusi ohjelmakausi tuo merkittäviä resursseja toteuttaa Suomen pitkän aikavälin kasvun ja uudistumisen tavoitteita. EU:n alue- ja rakennepolitiikan tavoitteena on tasata alueiden välisiä kehitys- ja hyvinvointieroja ja edistää jäsenmaiden kestävästä kasvusta ja kilpailukykyä. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakausi 2021–2027 on järjestyksessään viides ohjelmakausi, johon Suomi osallistuu.

Uudistuva ja Osaava Suomi 2021–2027-ohjelman rahoituksella uudistetaan alueiden elinkeinorakennetta ja tuetaan yritysten tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa. Ohjelma edistää työllisyyttä ja osaamisen kehittämistä sekä lisää nuorten ja heikommassa asemassa olevien osallisuutta. Ohjelman läpileikkaavia painopisteitä ovat kestävä kehitys, sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus, digitaalisuus, kansainvälistyminen, ilmastonmuutos ja innovatiivisuus.

Hankerahoitusta on käytettävissä koko Suomessa noin kolme miljardia euroa. Tästä Varsinais-Suomen osuus on ohjelmakaudella noin 68,6 miljoonaa euroa, josta ESR+ (Euroopan sosiaalirahasto) toimii n. 41,4 miljoonaa euroa ja EAKR-kehittämishankkeisiin (Euroopan aluekehitysrahasto) ja yritystukiin n. 27,2 miljoonaa euroa. Varsinais-Suomessa ei ole haettavissa ohjelmaan sisältyvää JTF-rahoitusta (oikeudenmukaisemman siirtymän rahoitus, jonka pääteemana on turpeen energiakäytöstä luopumiseen liittyvät toimet).

12.5.2022 avautunut rahoitushaku EAKR-kehittämishankkeisiin Varsinais-Suomen osalta päättyi 16.6.2022. Rahoitusta ohjataan sekä toimintalinjaan 1 (Innovatiivinen Suomi) että toimintalinjaan 2 (Hiilineutraali Suomi). Lisätietoa haun tarkemmista painopisteistä ja rahoitettavien hankkeiden va-

lintakriteereistä löytyy sivulta [Maakuntien liittojen EAKR-haut nyt avoinna – haussa hankkeita alue-rahoitukseen ja kestävään kaupunkikehittämiseen \(Etelä-Suomi\) | Rakennerahastot](#)

Lisätietoja: aluekehitysjohtaja Tarja Nuotio, puh, 040 5063715

Työvoimapalvelut siirtyvät kunnille vuonna 2024

Työ- ja elinkeinoministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle hallituksen esitysluonnoksen TE-palvelu-uudistuksesta. Lakipaketti tähtää työvoima- ja yrityspalveluiden siirtoon nykyisiltä TE-toimistoilta kunnille. Työ- ja elinkeinotoimistot on tarkoitus lakkauttaa. Nykyisiä tehtäviä hoitava henkilöstö esitetään siirrettäväksi liikkeenluovutuksena kuntiin. Maakuntahallitus antaa lausunnon luonnoksesta kesäkuun kokouksessa.

Esityksen mukaan kunta voi järjestää työvoimapalvelut itse, mikäli kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Muutoin kuntien tulee yhdessä muodostaa työllisyysalue, joka täyttää vaadittavan työvoimaminimin. Poikkeustapauksessa työvoimaksi riittäisi valtioneuvoston päätöksellä 17 000 henkilöä. Käytännössä työllisyysalueella kuntien tulee siirtää järjestämisvastuu joko vas-
tuukunnalle tai kuntayhtymälle.

Varsinais-Suomessa vain Turku (96 000) ja Salo (23 300) täyttävät vaadittavan työvoimapohjan minimin. Seutukunnittain työvoimaa on Turun seudulla 164 000, Salon seudulla 26 800, Loimaan seudulla 14 800, Vakka-Suomessa 14 200 ja Turunmaalla 9 500. Kunnat voivat sopia yhteistoiminta-alueesta, mutta alueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen ja työmarkkinoiden kannalta toimiva.

Kyse olisi kuntien lakisääteisestä yhteistoiminnasta ja uudesta valtiosuustehtävästä, joka muodostaisi jatkossa keskeisen osan kunnan taloudesta, noin 12 %. Samalla kuntien työttömyysetuuk-
sien rahoitusvastuita laajennetaan. Kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjinä on aiemmin vaalikaudella vahvistettu työllisyyden kuntakokeiluilla. Turun seudun kuntakokeilussa ovat mukana Turku, Laitila, Paimio, Sauvo ja Uusikaupunki ja Salon seudun kuntakokeilussa Salo, Marttila ja Koski TL. Lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.12.2024.

Lisätietoja: kehittämisspäälikkö Malla Rannikko-Laine p. 040 721 3429

Raideliikenteen ajankohtaisia

Scale Up -hanke: Varsinais-Suomen alueellisen junaliikenteen organisoitumisen ja kustannusten jakamisen vaihtoehdot -selvitys

Varsinais-Suomen maakuntakaavassa ja liikennejärjestelmäsuunnitelman liikennevisiossa 2040+ on esitetty raideliikenteen tavoiteverkko, jossa on jopa 25 uutta asemapaikkaa. Joukkoliikenteen sujuvuuden ja kilpailukyvyn parantaminen ovat liikennejärjestelmäsuunnitelman tärkeitä tavoitteita, joilla pyritään myös joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattamiseen. Paikallisjunaliikenne yhdessä muun toimivan joukkoliikenteen kanssa vastaisi osaltaan maakunnan liikennejärjestelmää koskeviin tavoitteisiin.

Varsinais-Suomen liitossa on tehty suunnittelu- ja selvitystyötä paikallisjunaliikenteen uudelleen käynnistämiseksi. Tällä hetkellä keskeisimmät avoimet kysymykset liittyvät siihen, millainen joukkoliikenteen organisaatiomalli mahdollistaisi toimivan paikallisjunaliikenteen Varsinais-Suomessa ja kuinka kustannukset voitaisiin jakaa eri toimijoiden kesken. Samalla tarvitaan tietoa erilaisista rahoitusmalleista, joiden avulla paikallisjunaliikenteen käynnistämiseen tarvittavia toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa.

EU-rahoitteisessa Scale Up -hankkeessa teetetään *Varsinais-Suomen alueellisen junaliikenteen organisoitumisen ja kustannusten jakamisen vaihtoehdot* -selvitys alueellisen junaliikenteen organisaatio- ja kustannustenjakomalleista, jotka mahdollistaisivat paikallisjunaliikenteen käynnistämisen Varsinais-Suomessa. Selvityksen toteuttaa Sitowise Oy vuoden 2022 aikana.

Sm2-junat ja Turku–Uusikaupunki-radon kunnostus, Naantalin radan sähköistys ja kunnostus

Turun Sanomat uutisoi 14.5.2022 VR:n ja perustetun Suomen Lähijunat Oy välisen Sm2-junien ostosopimuksen etenemisestä. Lehden ja yhtiön edustajan Pekka Mötön mukaan sopimuksen syntymiselle ei ole teknisiä esteitä, mutta kaupan taustalla olevat kansainväliset rahoittajat ovat Ukrainan sotatilanteen vuoksi tulleet epävarmoiksi. Muuttuneessa tilanteessa rahoituksen varmistaminen edellyttää hankkeelta, jos mahdollista vielä aiempaa suurempaa uskottavuutta.

Väylävirasto on aloittanut investointiohjelmaan 2022–2029 sisältyvän Turku–Uusikaupunki-radon parantamisen sekä Turku–Naantali-radon sähköistämisen ja parantamisen suunnittelun. Väyläviraston tavoiteaikataulun mukaan, jos investointiohjelman mukainen rahoitus toteutuu, radan peruskorjaus ja Turun ratapihan muutostyöt valmistuvat vuoden 2025 alussa, jonka jälkeen myös liikennöinti kunnostetuilla Sm2-junilla voisi alkaa.

Väyläviraston, Uudenkaupungin ja Varsinais-Suomen liiton edustajat pitivät 22.4.2022 Teams-kokouksen, jossa keskusteltiin ratasuunnitelman aikataulusta ja yhteysvälin asemapaikkojen kehittämisestä. Kokouksessa todettiin, että rahoitus- ja suunnitteluteknisesti on ehkä järkevää vaihtelee ja pitää radan ja asemien suunnittelu erillään. Samalla sovittiin, että liitto selvittää radanvarsikuntien suunnittelu- ja investointivalmiutta ja viestii Väyläviraston suuntaan, jotta varmistetaan ettei junaliikenteen aloittaminen esty tai viivästy asemapaikkojen laiturinfran puutteiden vuoksi. Tässä vaiheessa on tärkeää, että sekä Suomen Lähijunat Oy että Väylävirasto saavat alueelta signaaleja, jotka kertovat alueen ja kuntien sitoutumista asemapaikkojen ja liikenteen kehittämiseen.

Turku–Tampere-radon liikennöinnin kehittäminen

Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan liittojen sekä Turku–Tampere-radansuunnittelun edustajat koontuivat 30.3.2022 VR:n matkustajaliikenteen suunnittelujohtaja Juho Hannukaisen aloitteesta Varsinais-Suomen liittoon keskustelemaan henkilöliikenteen kehittämisestä ko. rataosuudella. Yhteisenä tavoitteena on saada radalle lisävuoroja ja -pysähdyksiä, jotka paremmin palvelisivat työ- ja opiskelijaliikennettä. Kokouksessa päätettiin, että liitot yhdessä kuntien kanssa laativat vaiheistetun etenemispolun ja että VR tuo seuraavaan 8.6.2022 pidettävään kokoukseen oman esityksensä mahdollisista nykykalustolla ajettavista junavuoroista.

Hajala–Nunna (Salo–Paimio–Kaarina) kaksoisraiteen yleissuunnitelma

Väylävirasto on laatinut ratalain mukaisen Salo-Turku kaksoisraiteen rakentamiseen liittyvän yleissuunnitelman välille Hajala-Nunna. Suunnittelualue alkaa Hajalan taajamasta kohdalta ja päättyy Piikkiön taajamaan. Suunnitelmassa tarkastellaan sekä kaksoisraideosuuksia että oikaisuvaihtoehtoja. Suunnittelu sisältää myös tarvittavien siltojen, muiden taitorakenteiden ja tarvittavien tie- ja katu-yhteyksien suunnittelua.

Salo-Turku kaksoisraide välillä Hajala-Nunna, yleissuunnitelma, Salo, Paimio ja Kaarina on yleisesti nähtävänä sähköisenä Väyläviraston verkkosivuilla osoitteessa <https://vayla.fi/hajala-nunna-yleissuunnitelma> 25.4.–25.5.2022 välisen ajan. Lausuntoaikaa on kesäkuun loppuun.

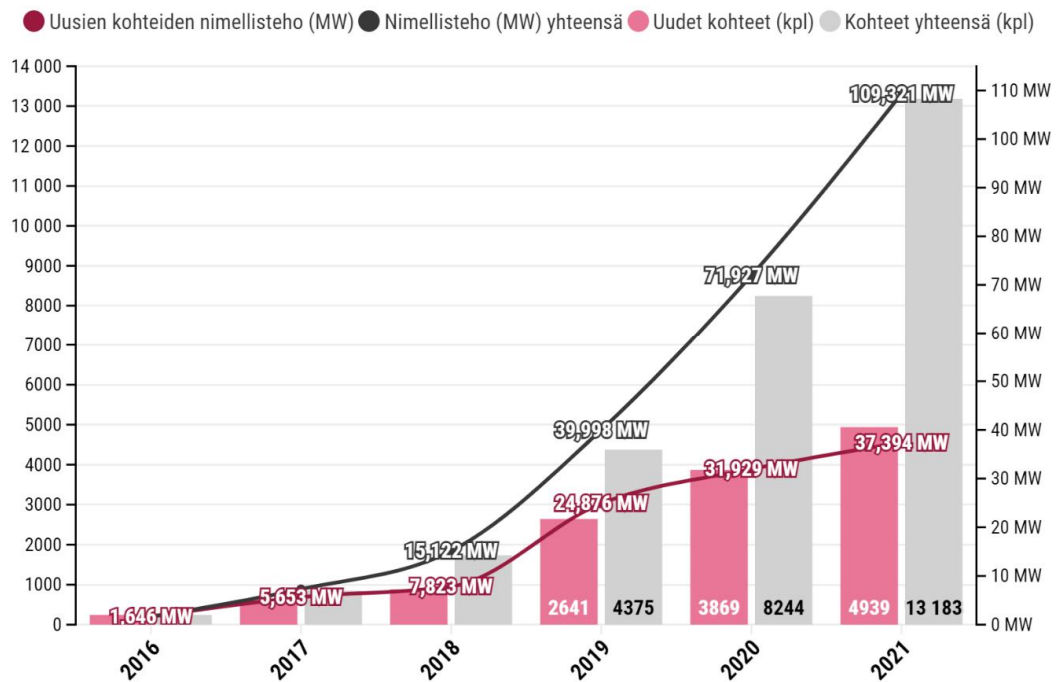
Varsinais-Suomen liitto on osallistunut aktiivisesti yleissuunnitelman hankeryhmän kokouksiin ja käsitellyt suunnitelmaa mm. lausunnossaan Helsinki–Turku nopeaa junayhteyttä koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (MH 21.1.2020 § 161 ja 18.10.2021 §142). Suunnitelma edistää maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelmien toteutumista myös alueellisen junaliikenteen kehittämisen näkökulmasta. Tunnin juna -hankeyhtiö on aloittanut ratalain mukaisen rata-suunnitelmien laatimisen Salo–Turku-välille (kuulutukset 11.4.2022).

Lisätietoja: kestävä liikunnan asiantuntija Marja Tommola, puh. 040 832 8515 (Scale Up -hanke), suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh 040 720 3056

Katsaus aurinkosähkön tuotantoon Varsinais-Suomessa 2016–2021

Valonia on koonnut alueen sähköverkkoyhtiöiltä tietoa verkkoon liitetystä aurinkosähköljärjestelmästä vuosilta 2016–2021. Vuonna 2021 maakunnassa oli yli 13 000 aurinkosähköljärjestelmää ja niiden nimellisteho oli 109,3 MW. Energiaviraston mukaan vuoden 2016 jälkeen asennettu aurinkosähkön kapasiteetti on yli kymmenkertaistunut. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2020 kapasiteetti kasvoi 45 prosenttia. Aurinkovoimalla tuotetun sähkön osuus Suomen sähköntuotannosta vuonna 2020 oli 0,4 prosenttia (lähde: Energiategollisuus). Energiategollisuuden tilastoissa ei ole saatavilla maakunnittaista aurinkovoiman tuotantotietoa.

Uudet aurinkosähkölkohteet Varsinais-Suomessa 2016–2021

Aurinkosähkön tuotantotiedot on kerätty maakunnan alueella toimivilta sähköverkkoyhtiöiltä huhtikuussa 2022.

Tarkasteltavien kolmen ensimmäisen vuoden aikana aurinkosähkön tuotanto kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna valtakunnallisesti ja samansuuntaisesti myös Varsinais-Suomessa. Tuotannon kasvu johtui suurelta osin siitä, että yritykset kiinnostuivat aurinkoenergiasta. Vuonna 2019 aurinkosähkön tuotanto kasvoi merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna. Tällä hetkellä verkkoon kytetyistä aurinkovoimaloista valtaosa (80–90 %) on asennettu pientaloihin.

Aurinkosähköljärjestelmien kokoluokka kasvanut

Aurinkosähkön yleistymiseen pientaloissa ovat parin viimeisen vuoden aikana vaikuttaneet tarjonnan lisääntyminen, sähkön hinnannousu, kasvanut ilmastohuoli sekä järjestelmien hintojen lasku, joka tosin pysähtyi viime vuonna. Uusi huomio on se, että järjestelmien kokoluokka on kasvanut. Kun aikaisemmin pientalojen tyypillinen voimalakoko oli 3 kW, se on vaihtunut muutamassa vuodessa 5 kW aurinkosähköljärjestelmiin.

Asetusmuutosten myötä myös taloyhtiöt voivat jatkossa toimia aurinkosähkön tuottajina ja sähköä voi jakaa myös asuntoihin sähköverkkoyhtiöiden hyvityslaskentapalvelun avulla ns. energiayhteisönä. Hyvityslaskennassa kiinteistö sähköliittymän sähkönkulutuksen yli menevä aurinkosähkö jaetaan ensin huoneistojen sähkönkulutukseen sisäisessä energiayhteisössä, minkä jälkeen yli menevä aurinkosähkö myydään verkkoon. Hyvityslaskenta tulee mahdolliseksi kaikille taloyhtiöille vuonna 2023, jolloin sähkön ostajien, myyjien ja verkkoyhtiöiden välinen tiedonsiirto siirtyy kantaverkko-yhtiö Fingridille.

Kuluttajien energianeuvonta auttaa

Valonia on ollut mukana edistämässä aurinkosähkön yleistymistä järjestämällä pientalojen yhteishankintoja kolmessa kunnassa vuosina 2017–2021. Toteutuneita kohteita on yhteensä 56, mutta yhteishankintojen viestinnän kautta tietoa aurinkosähköjärjestelmistä ja niiden hankinnasta on levitetty laajasti kuntien alueella. Näkyvyys on saattanut lisätä kiinnostusta ja kysyntää paikallisesti. Yhteishankinnoissa kunnat osallistuivat aktiivisesti viestintään ja samalla aktivoitiin asukkaita ilmasto-ohjelmatyön käytännön toteutukseen. Valonia on levittänyt toimintamallia Varsinais-Suomessa sekä jakanut kokemuksia ja vastannut kyselyihin myös maakunnan ulkopuolelle.

Motiva Oy:n ja kuluttajien energianeuvonnan valtakunnallinen vuosittain järjestämä valtakunnallinen Aurinkosähköä kotiin -kampanja lisää tietoa aurinkosähköstä ja sen soveltuvuudesta omakotitaloille ja taloyhtiöille. Aurinkosahkoakotiin.fi -sivustolla voi tarkastella esimerkiksi hankintakustannuksia ja etsiä palveluntarjoajia. Maaliskuussa käynnistyneen puolueettoman kampanjan Tarjoukset-osiossa on julkaistu yritysten tarjouksia mallikohteista Avaimet käteen -paketteina sekä omakotitaloihin että taloyhtiöille.

Valonian [UUTTERA – hankkeessa](#) selvitetään taloyhtiöiden kiinnostusta energiyhteisöjen perustamiseen aurinkosähkön tuottamiseksi ja jakamiseksi asukkaille. Taloyhtiöille lähetetään aiheesta kysely kesän jälkeen.

Lisätiedot

[UUTTERA – Uutta liiketoimintaa energiyhteisöistä – hanke](#)

Valtioneuvoston asetus sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

[Valtioneuvoston asetus sähköntoimitusten... 1133/2020 – Säädökset alkuperäisinä – FINLEX®](#)

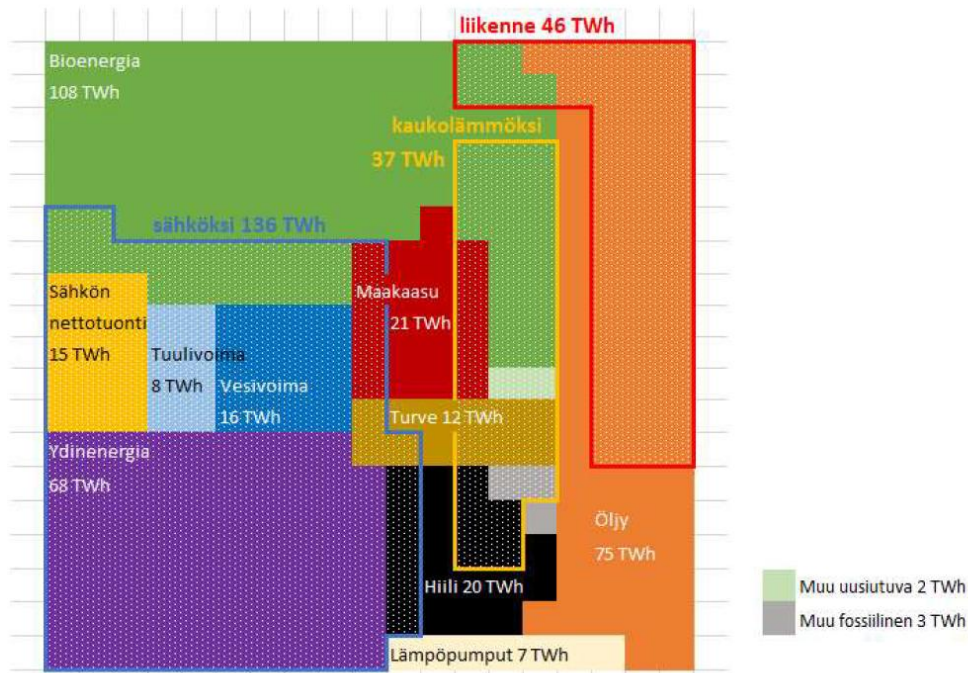
Aurinkosähköä kotiin -kampanjan verkkopalvelu www.aurinkosahkoakotiin.fi

Lisätietoja: energia-asiantuntija Liisa Harjula, p. 040 182 0412

Kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Kansallinen ilmasto- ja energiastrategia kokoaa yhteen keskeiset tavoiteasiakirjat, jotka ohjaavat Suomen hiilineutraaliuden tavoitetta vuoteen 2035. Hiilineutraaliustavoite tarkoittaa, että kasvihuonekaasupäästöjen ja hiilinielujen tulee olla samalla tasolla vuonna 2035 ja siitä eteenpäin nielujen tulee olla päästöjä suuremmat. Suomen kansallinen ilmasto- ja energiastrategia kattaa sisällöltään kaikki yhteiskunnan kasvihuonekaasupäästöt päästökaupparektorilla, taakanjakorektorilla ja maankäyttösektorilla sekä maankäyttösektorin ja muiden alojen hiilinielut.

Suomen energiahuolto perustuu hajautettuun energiantuotantoon, monipuolisiin energialähteisiin ja toimintavarmaan siirto- ja jakelujärjestelmään. Energialähdejakauma on monipuolinen ja uusiutuville energialähteillä katettiin 39 prosenttia energian loppukulutuksesta vuonna 2020. Fossiilisten energialähteiden ja turpeen osuus on kuitenkin yli 37 prosenttia, josta liikenteen osuus on merkittävä. Strategiassa on noussut vahvasti esille myös energiaomavaraisuuteen ja huoltovarmuuteen sekä sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja kokonaiskestävyyteen liittyvät kysymykset.

Kuva 1. Energiankokonaiskulutus energialähteittäin vuonna 2020 sekä sähkön ja kaukolämmön tuotantoon ja liikenteessä käytetyt energialähteet. Yksi ruutu vastaa noin 1 TWh, kokonaiskulutus 355 TWh.

Strategialuonnoksessa on tunnistettu monipuolisesti selvitystarpeita ja toteutuskeinoja hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamiselle ja edistämiseksi. Erityisesti energiatuet, energiatehokkuussopimukset sekä maakunnallisen energianeuvontatoiminnan turvaaminen tukevat kuntia ja kuntalaisia siirtymisessä hiilineutraaliuteen. Varsinais-Suomen näkökulmasta biokaasutuotannon ja ravinnekierron tukeminen sekä energiayhteisöjen edistäminen tuovat uusia mahdollisuuksia niin energiantuotantoon kuin alkutuotannon kannattavuuden turvaamiseen. Energiayhteisöt mahdollistavat yhdessä tuotetun sähkön pientuotannon jakamisen aiempaa helpommin, joka siis voisi mahdollistaa esimerkiksi biokaasulla tuotetun sähkön siirtämisen tilojen välillä kiinteistörajat ylittävillä johdoilla ilman sähkösiirrosta aiheutuvia kuluja. Suunnitelmat demonstraatiohankkeiden tukemiseksi, vetytaluuden edistämiseksi sekä energia-alan sektori-integraation osalta tukevat myös alueellisia uusia avauksia. Merituulivoiman sekä yleisesti uusiutuvan energian kaavoitus- ja lupaprosesseihin on kiinnitetty myös hyvin huomiota. Tuulivoiman osalta tulee kuitenkin todeta, että viime aikoina puolustusvoimat ovat ilmavalvonnan tutkavaikutusten vuoksi suhtautuneet hyvin kielteisesti Varsinais-Suomen alueelle suunniteltuihin hankkeisiin.

Lisätietoja: erikoissuunnittelija Aleksis Klap, p. 040 7213 137

Uudenlainen lähijakelupiste kiinnostaa Naantalissa

Valonia ja Naantalin kaupunki järjestivät kevään 2022 aikana kyselyn liittyen uudenlaisen lähijakelupisteen konseptointiin Naantalin saaristoalueelle. Lähijakelupiste toimisi lähetyksen lyhytaikaisena välivarastona, joka mahdollistaa kuljetusten ja vastaanoton joustavammat aikataulut. Ajokilometrit vähenevät sekä logistiikkayrityksiltä että yksityishenkilöiltä kun lähetyksiä ei tarvitse toimittaa tai noutaa yksittäin. Parhaimmillaan piste toimii omatoimiperiaatteella 24/7 ja sitä käyttävät kaikki: asukkaat, matkailijat, yritykset, yhdistykset sekä kaupunki.

Joukkoistettu kuljetuspalvelu voisi toimia uudenlaisena keinona niin sanotun viimeisen mailin ongelman ratkaisemisessa. Logistiikkaketjussa viimeiset kilometrit ovat suhteessa huomattavasti kalliimpia kuin runkokuljetukset. Esimerkiksi saaristossa verkkokauppojen kotiinkuljetuspalvelut eivät aina kata kuljetusta lossimatkan taakse.

Kysely toteutettiin osana Lähijakelupisteiden esiselvitys ja kokeilu -hanketta, jonka avulla pyritään yhdistämään Naantalin kaupungin tarpeet älykkäiden kylien ja lähipalveluiden kehittämiseksi sekä kansalliset ja kansainväliset tavoitteet ilmastopäästöjen leikkaamiseksi uudenlaisia logistiikan pal-

veluita kehittämällä. Verkkokysely oli avoinna 16.3. – 21.4.2022 ja vastauksia kertyi 158 kappaletta. Valtaosa vastaajista asuu Naantalissa vakituisesti (122 kpl), vapaa-ajan asukkaita tai matkailijoita oli 33 kpl ja paikallisen yrittäjän roolissa vastasi 8 vastaajaa. Vastauksia saatiin koko Naantalista, eniten kuitenkin alueelta Taimo–Nuhjala–Lietsala sekä Naantalin keskustasta.

Mahdollisten uusien lähijakelupisteiden toivottaisiin tuovan joustoa noutoaikoihin, jotka aiheuttavat haasteita muun muassa vapaa-ajan asukkaille. Noutopisteitä toivottiinkin kauppakeskusten sijaan myös liikenteen risteyskohtiin, esimerkiksi Merimaskuun sekä Luonnonmaalle. Valtaosa vastaajista haluaisi jatkossakin noutaa ja lähettää lähijakelupisteeltä ensisijaisesti pakettilähetyksiä, mutta myös lähiruokatuotteiden noutaminen ja toimittaminen kiinnosti, mikä vaatisi pisteeltä mahdollisesti kylmäsäilytyskapasiteettia. Moni oli myös kiinnostunut mahdollisuudesta hyödyntää pistettä tavaranvaihdossa. Yli 50 % vastaajista toivoisi saaristoalueelle kattavampia tai monipuolisempia kotiin-kuljetuspalveluita ja niistä oltiin myös valmiita maksamaan. Toisaalta myös yli puolet vastanneista yksityishenkilöistä voisi olla halukkaita myös tarjoamaan kuljetuspalveluita.

Seuraavaksi tavoitteena on löytää sopiva paikka, missä lähijakelupistekonseptia voidaan kokeilla. Tarkoituksena kokeilussa on testata saatavilla olevaa tekniikkaa, havainnoida palvelun käyttöä sekä kerätä asiakaskokemuksia. Ennakoivan markkinavuoropuhelun perusteella sopivia teknisiä ja digitaalisia ratkaisuja on jo markkinoilla sekä edelleen kehitteillä. Kyselyn raporttiin voi tutustua tarkemmin osoitteessa valonia.fi/lahijakelupisteraportti.

Lisätietoja: kestävän liikkumisen asiantuntija Paula Väisänen puh. 044 907 5986

Ehdotus hyväksyttiin.

VARSINAIS-SUOMEN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET 2023-2027

Asia Varsinais-Suomi on osa kasvavaa Suomea. Etelä-Suomeen sijoittuu noin puolet koko maan väestöstä, yrityksistä ja täällä syntyy yli puolet Suomen bruttokansantuotteesta. Varsinais-Suomen tavoitteena on varmistaa seuraavien eduskuntavaalien jälkeiset hallitusohjelmakirjaukset, jotka edistävät maakunnan ja välillisesti myös koko Suomen elinvoimaa ja kilpailukykyä.

Eduskuntavaalit on sunnuntaina 2.4.2023. Vaalien jälkeen eduskuntaryhmät käyvät hallitustunnustelijan johdolla hallitusneuvotteluihin. Sopivan hallitusohjelman löytyttyä puolueiden edustajat ryhtyvät hallitusohjelmaneuvotteluihin tavoitteenaan hallitusohjelma, jossa linjataan keskeinen vaalikautta sitova toimintasuunnitelma ja hallituksen tärkeimmät tehtävät.

Varsinais-Suomen tavoitteet eduskuntavaaleihin ja hallitusohjelmaan liittyvät kolmeen kokonaisuuteen: 1. Nopeat yhteydet, 2. Puhdas ja houkutteleva Saaristomeri ja 3. Kasvu ja osaava työvoima. Tavoitteita on yhteensä 20. Maakunnan kärkitavoitteena on käynnistää Tunnin junan rakentaminen ja Saaristomeren tilan parantaminen.

Valmistelija JV/MRL

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää hyväksyä Varsinais-Suomen hallitusohjelmataavoitteet 2023–2027:

1. NOPEAT YHTEYDET
2. PUHDAS HOUKUTTELEVA SAARISTOMERI
3. KASVU JA OSAAVA TYÖVOIMA

Varsinais-Suomi on osa kasvavaa Etelä-Suomea. Väestöstä 48 % ja yrityksistä 51 % sijoittuu tänne. Suomen bruttokansantuotteesta 55 % ja ulkomaankaupan tavaraviennistä 52 % tulee alueelta. Etelä-Suomen merkitys koko maan kehityksen veturina tulee huomioida kaikessa päätöksenteossa.

Varsinais-Suomen erityispiirteitä ovat saaristoisuus, viljavuus, monipuolinen elinkeinorakenne, lukuisat sillat ja satamat sekä vilkas tavaraliikenne. Varsinais-Suomen tavoitteet hallitusohjelmaan 2023–2027 liittyvät erityispiirteisiimme. Kärkitavoitteitamme ovat Tunnin juna ja puhdas Saaristomeri.

1. NOPEAT YHTEYDET

Hyvä saavutettavuus ja nopeat liikenneyhteydet parantavat talouden suorituskykyä ja vauhdittavat työvoiman liikkuvuutta. Suurten kaupunkiseutujen kytkeminen yhteen tunnin junayhteydellä, sata-maliikenteen kapasiteetin kasvattaminen ja valtateiden 8 ja 9 liikenteen sujuvoittaminen mahdollistavat työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaamisen sekä tavarankuljetuksen.

Varsinais-Suomi on liikenneväylien osalta kaikkien liikennemuotojen risteyskohta – lento-, raide-, tie- ja meriliikenne. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena liikennevirrat ovat muutoksessa, ja muuttuneessa maailmantilanteessa Varsinais-Suomi on huoltovarmuudenkin näkökulmasta luonnollinen väylä länteen.

Maakunnassa useat liikennehankkeet sijoittuvat Eurooppalaisen TEN-T-liikenneverkon Skandinavia–Välimeri-ydinverkkokäytävälle. Status mahdollistaa niukan kansallisen liikennehankkeiden toteuttamisen EU-rahalla. TEN-T ydinverkon hankkeet on toteutettava vuoteen 2030 mennessä.

Tunnin junan rakentamispäätös

Turun ja Helsingin välinen nopea junayhteys luo laajan, 1,5 miljoonan ihmisen, yhtenäisen työssäkäynti- ja asiointialueen Etelä-Suomeen. Tunnin juna mahdollistaa liikkumisen kasvun kestävästi raiteilla sekä kaukoliikenteen ja paikallisliikenteen matkaketjujen kehittämisen.

Uusi oikorata Espoosta Vihdin ja Lohjan kautta Saloon lyhentää matkaa 26 kilometrillä. Yhdessä Salo–Turku-kaksoisraiteen kapasiteettilisäyksen kanssa hankkeet lyhentävät matka-aikaa reiluun tuntiin Kupittaan ja Pasilan välillä. Samalla kaksoisraide mahdollistaa paikallisjunaliikenteen käynnistämisen Turun ja Salon välillä ja oikorata Länsi-Uudellamaalla.

Tunnin juna on suunniteltu yhteensä 14 vuoden ajan ja sen suunnittelua on rahoitettu 115 miljoonalla eurolla. Hankkeen kokonaisrahoitustarve on noin 3,4 miljardia euroa (Väylävirasto). Hankkeelle on tähän mennessä saatu noin 44 miljoonan euron EU-tuki. Rakentamiseen saatavissa oleva CEF-rahoitus on noin 30 % kustannuksista.

Tunnin junan rakentaminen on käynnistynyt sen molemmista päistä. Kaupunkiseutujen ja valtion MAL-sopimuksissa on päätetty yhteisrahoituksella rakentaa Turun ratapiha, Turku–Kupittaa-kaksoisraide ja Espoon kaupunkirata. Tunnin junan suunnittelu Turku–Salo-kaksoisraiteen ja Salo–Espoo-oikoradan osalta valmistuu Turun Tunnin juna -yhtiössä vuonna 2023. Hanke on toteuttamisvalmis heti vaalikauden alussa ja tarvitsee eduskunnan investointipäätöksen. Jos päätös tehdään viipymättä, on rakentaminen valmis vuonna 2030.

Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenteen käynnistäminen

Maakunnan kattavalla paikallisjunaliikenteellä voidaan yhdistää keskuskaupunki Turku ja seutukeskukset yhtenäiseksi työssäkäyntialueeksi. Se mahdollistaa kestävästi liikkumisen ja liikenteen kasvun ohjaamisen joukkoliikenteeseen. Paikallisjunaliikenne on osa maakunnallista joukkoliikennettä, jonka muita tärkeitä osia ovat mm. Tunnin juna ja paikallisbussiliikenne. Paikallisjunaliikenteen kehittäminen Varsinais-Suomessa tarkoittaa Turku–Uusikaupunki, Turku–Loimaa, Turku–Salo sekä Turku–Naantali-henkilöjunaliikennettä.

Paikallisjunaliikenteen toteuttaminen vaatii lainsäädäntömuutoksen, sillä voimassa oleva *Laki liikenteen palveluista* rajaa raideliikenteen toimivallan ainoastaan valtiolle sekä Helsingin seudun liikenteelle. Eduskunnan tulee päättää valtion raiteiden ostoliikenteen laajentamisesta läntiseen Etelä-Suomeen kasvattamalla momentin 31.20.55. rahoitusta. Lisäksi tarvitaan talousarviopäätös väyläverkon investointiohjelman mukaisesta yhteensä 81 miljoonan euron Turku–Uusikaupunki-radon peruskorjauksesta, Raisio–Naantali-osuuden peruskorjauksesta ja sähköistyksestä sekä valtion osallistumisesta asemainfran rakentamisrahoitukseen.

Turun lentoaseman kehittäminen

Suomen kansainväliselle liikenteelle tärkeät Helsinki-Vantaan lentokenttä ja Turun lentoasema kuuluvat Euroopan laajuisen liikenneverkon, TEN-T, ydinverkkoon. Turun lentoasema on Helsinki-Vantaan jälkeen maan toiseksi suurin kansainvälisen liikenteen matkamäärissä mitattuna. Turun lentoaseman merkitys alueen elinkeinoelämälle korostuu kansainvälisten yhteyksien kautta. Suorat ja toimivat yhteydet pohjoismaiden hubeihin ja edelleen Eurooppaan mahdollistavat kansainvälisen liiketoiminnan.

Lentokentän toimintaedellytysten kehittäminen ja verkostoperiaatteen ylläpito ovat edellytys alueen kansainväliselle saavutettavuudelle myös tulevaisuudessa. Toimintaedellytysten turvaaminen tarkoittaa mm. yöllisen lennonjohdon ylläpitämistä. Tulevaisuudessa Turun lentoasema on mahdollista kytkeä rataverkkoon omalla paikallisjunaliikenteen asemalla Turku–Toijala-radalla.

Satamien yhteyksien ja kilpailukyvyn kehittäminen

Varsinais-Suomi toimii tärkeänä porttina länteen ja logistisena solmupisteenä Suomen merikuljetuksille. Turun ja Naantalinsaatamista liikennöi Ruotsiin päivittäin lähes kymmenen edestakaista laivavuoroa kuljettaen suuren osan Suomen ja Pohjoismaiden välisestä tavaraliikenteestä. Venäjän

hyökkäyssodasta seuranneet pakotteet nostavat entisestään satamien merkitystä. Länsiyhteyksien kehittäminen on merkittävä huoltovarmuustekijä liikenteen virtojen muuttuessa mahdollisesti pysyvästi.

Skandinavian ja Itämeren yhteyksille satamien tie- ja ratayhteyksien kehittäminen on tärkeä lähtökohta. Takamaayhteydet Turun ja Naantalın satamista tulee laittaa Euroopan laajuisen ydinverkon määrittelemälle tasolle, mm. parantamalla Turun kehätien Raision kohdan sekä Raision ja Naantalın välisen osuuden sujuvuutta. Yksistään Naantalın sataman uudet liikennöintiin tulevat alukset lisäävät rekkaliikennettä kehätiellä merkittävästi.

Merikuljetuksille syntyviä kustannuksia väylä- ja luotsausmaksuista on tasapuolistettava. Varsinais-Suomen satamien kilpailukykyä heikentää se, että väylämaksut ovat samalla tasolla kuin maan muissa satamissa, vaikka jäänmurron tarve on vähäinen. Lisäksi maakunnan satamissa käyvät laivat maksavat laajan saariston pitkistä luotsausmatkoista johtuvia korkeita luotsausmaksuja enemmän kuin luotsauksesta syntyy kustannuksia. Kilpailukyvyn tasapuolistamiseksi etäluotsaukseen siirtyminen tulee mahdollistaa.

Turun kehätie Raision keskustassa

E18 (kantatie 40) Turun kehätie on Suomen tärkeimpiä pääväyläyhteyksiä. Kehätie yhdistää valtatie 1, 10, 9 ja 8 sekä Turun ja Naantalın satamat. Noin 30 kilometrin mittainen kehätie kuuluu Euroopan laajuisen liikenneverkon, TEN-T Skandinavia–Välimeri-ydinverkkokäytävään, jonka pullonkaulat on poistettava vuoteen 2030 mennessä.

Monin paikoin kuormittunut tie ruuhkautuu Raision keskustan kohdalla. Liikennemäärät ovat vuorokaudessa 19 000–36 000 ajoa ja etenkin raskasta liikennettä on paljon. Valo-ohjatut liittymät toimivat yhteyden pullonkauloina ruuhka-aikaan. Raision keskustaan on tarve rakentaa 3+3 kaistainen ja noin 450 metrin tunneli Raision keskustan ali.

TEN-T ydinverkkokäytävän vaatimusten saavuttaminen Raision kaupunkikeskuksen kohdalla edellyttää viipymättä 205 miljoonan euron rakentamispäätöstä eduskunnalta ja hankkeen toteuttamista vuoteen 2030 mennessä. Tiesuunnitelma on valmistunut vuonna 2020 ja rakentaminen voi alkaa vuonna 2022.

Turun kehätie Naantali–Raisio

Turun kehätien Naantali–Raisio-yhteys vaatii nelikaistaistamisen ja liittymien sujuvoittamista. Hankkeen tiesuunnittelu on käynnissä ja rakentaminen voidaan aloittaa vuonna 2025. Kustannusarvio on 173 miljoonaa euroa. Hanke kuuluu Euroopan laajuiseen TEN-T- ydinverkkokäytävään, jonka vaatimukset tulee täyttää vuoteen 2030 mennessä. Hanke tulee toteuttaa heti Raision keskustan parannustöiden jälkeen.

Vt 8 Laitilan kiertoeritasoliittymä

Länsirannikon vilkkaan elinkeinoelämän yhteyden sujuvuus edellyttää nelikaistaisen tasoliittymän poistamista Laitilan keskustassa. Turun ja Porin väliset viisi satamaa, ratayhteyden puuttuminen ja vilkas tavara- ja työmatkaliikenne nostavat tieyhteyden painoarvoa. Kasitien osuus koko maan tavaraviennin arvosta on 29 %.

Liikennemäärät ovat Laitilan keskustan kohdalla suuret 7000–8000 ajoa vuorokaudessa, mistä raskasta liikennettä on paljon. Valtatie 8 ja kantatie 43 risteykseen on tarve rakentaa kiertoeritasoliittymä. Tiesuunnitelma on valmis, ja hankkeen rakentaminen voitaisiin aloittaa vuonna 2022. Tarvittava rakentamisrahoitus on 42 miljoonaa euroa.

Vt 9 nelikaistaistus, ohituskaistat ja Auran eritasoliittymä

Valtatie 9 on merkittävä sisämaan tieyhteys ja vientiteollisuuden kuljetusväylä Turun alueen satamiin. Yhteysväli Lieto–Aura on yksi huonokuntoisempia osia kasvukolmiossa ja muuta päätieverkkoa vaarallisempi. Valtatiellä 9 tulee toteuttaa Liedon aseman ja Auran välisen leveäkaistatien nelikaistaistus, kolme ohituskaistaparia ja Auran eritasoliittymä.

Tiesuunnitelma leveäkaistatien muuttamisesta nelikaistaiseksi Liedon aseman ja Auran välillä on valmis, ohituskaistaparien tiesuunnitelmat valmistumassa vuonna 2022 ja Auran eritasoliittymän suunnittelu käynnistymässä. Nelikaistaistamisen rahoitustarve on arviolta 58,5 miljoonaa euroa.

Salon itäisen ohikulkutien toinen vaihe

Salon itäisen ohikulkutien eli kantatie 52 parantamishankkeen tarkoituksena on kaupungin läpikulkevan liikenteen ohjaaminen pois Salon keskustan katuverkolta ja elinkeinoelämän yhteyksien parantaminen. Hankkeen ensimmäinen vaihe Perniöntie–maantie 110 valmistui vuonna 2016. Toinen vaihe koostuu Somerontien ja 110-tien välisestä osuudesta. Tiesuunnitelma tulee käynnistää 1,2 miljoonan euron rahoituksella. Hankkeen toteuttaminen vaatii 41 miljoonan euron rahoituksen.

2. PUHDAS HOUKUTTELEVA SAARISTOMERI

Varsinais-Suomen saaristo on saarten määrässä mitattuna maailman suurin. Saariston saavutettavuus, ympärivuotinen hyödyntäminen ja asuttuna pitäminen edellyttävät sujuvaa saaristoliikennettä ja tietoverkkoyhteyksiä. Ainutlaatuisen saaristomeren kestävä kehitys edellyttää merkittäviä muutoksia kansalliselta päätöksenteolta ja tukipolitiikalta. Saaristosta on kehitettävissä Suomen vetoimaisin matkailukohde, mikäli onnistumme pysäyttämään meren rehevöitymisen. Myös ilmastomuutokseen sopeutuminen ja tehokas ilmastotyö on tärkeää, sillä ilmastomuutoksen seuraukset aiheuttavat merkittäviä haasteita vesiensuojelulle ja elinkeinoille.

Puhdas Saaristomeri

Saaristomeri on Suomen rannikon huonokuntoisin merialue ja valuma-alue Itämeren suojelukomission pahimpien kuormittajien listalla. Meren rehevöitymistä ei ole päätöksistä huolimatta saatu pysäytettyä. Hallitusohjelman tavoitteeksi tulee asettaa Saaristomeren ravinnevalumien pysäyttäminen ja meren parempi tila vuoteen 2027 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön vastuuttamista. Toimenpiteiden tehokas kohdentaminen edellyttää korvamerkittyä rahoitusta Saaristomerelle.

Sanna Marinin hallitus käynnisti vuonna 2021 Saaristomeri-ohjelman, jonka tavoitteena on vähentää Saaristomeren ravinnekuormitusta kestäväälle tasolle vuoteen 2027 mennessä. Tarkoituksena on riittävillä toimenpiteillä poistaa Saaristomeri HELCOM:n hot spot -listalta. Saaristomerohjelman jatkaminen tulee kirjata hallitusohjelmaan ja Saaristomeri-rahoitus osoittaa valtion budjetista. Vesien ekologisen tilan parantamiseen tarkoitettu rahoitus (esim. Vesiensuojelun tehostamisohjelma ja Helmi-ohjelma) tulee turvata ja kohdistaa Saaristomerelle.

Vaalikaudella 2023–2027 toimenpiteiden tulee keskittyä valuma-alueen ravinnekuormituksen vähentämiseen ja meressä olevan kuormituksen hyödyntämiseen. Ravinteiden käyttö ja erityisesti kotieläintilojen ylijäämälannan hyödyntäminen tulee ratkaista Saaristomeren valuma-alueella viljelijää kannustavalla kierrätystuella. Kierrätyslannoitteen hyödyntäminen on sidottava riittävän alhaiseen peltomaan p-lukuun, minkä edellytyksenä on maataloushallinnon viljavuusanalyysien avaaminen kehittämistyöhön. Lannan fosforiperusteisen kierrätystuen rahoitustarve Lounais-Suomen alueella on noin 6 miljoonaa euroa vuodessa.

Suomessa tuotettu orgaaninen lanta sisältää riittävästi fosforia kaikkeen viljelyyn, joten lantafosforin optimoidulla käytöllä voidaan poistaa tuotavan mineraalifosforin tarpeet ja samalla parantaa maatalouden omavaraisuutta. Myös vesistöissä jo oleva ravinneylijäämä tulee hyödyntää korjaamalla ravinteet talteen. Ravinnepoistoon tehokkaaksi osoittautunutta järviruovikon niittoa tulee edistää vesilain muutoksella, jossa teollisen mittakaavan niitto voidaan suorittaa valtion myöntämän luvan perustella.

Nopeaksi ravinteiden sitomiskeinoksi osoittautunut eroosioherkän savimaan kipsikäsitteily tulee turvata vuosittaisella 5,5–6,5 miljoonaa euron rahoituksella Saaristomerren valuma-alueella. Rinnalla tulee ottaa käyttöön myös rakennekalkin ja ravinnekuidun levitys.

Saaristoliikenteen kehittäminen

Saaristoliikenne on valtion rahoittamaa ja järjestämää. Suurin osa Suomen 41 lauttapaikasta sijaitsee Turun saaristossa, minkä lisäksi Saaristomerellä on 10 yhteysalusreittiä. Saaristoliikenteen rahoitukseen on varattu valtion budjetissa vuosittain noin 18 miljoonaa euroa. Rahoitustason ylläpitäminen varmistaa nykyisen tasaisen liikenteen ja palvelutason. Suomen liikennepoliittisten ympäristötavoitteiden saavuttaminen sekä digitalisaatio edellyttävät lisäpanostusta saaristoliikenteen ostoihin.

Saaristoliikenteen aluskanta on keski-ikältään lähes 40-vuotiaista ja edellyttää uusimista. Kaluston uusiminen tarkoittaa nykyistä pidempiä vähintään 10 vuoden sopimuskausia esimerkiksi viiden vuoden optiokaudella. Talousarvioon myönnettävän erillisen sopimusvaltuuden lisäksi tarvitaan noin 5–7 miljoonan euron vuosittainen rahoituslisäys yhteysalusliikenteen ostoihin.

Paraisten väylän rakentaminen

Paraisten väylän toisin sanoen Kaarinan läntisen ohitustien (Mt 180 Kurkela–Kuusisto) toteuttaminen on osa saariston yhteyksien kehittämistä yhdessä jo aiemmin päätettyjen siltojen uusimisen kanssa. Tavoitteena on Turunmaan saariston yhteyksien parantaminen ja Kaarinan keskustaliikenteen kehittäminen vähentämällä liikennemääriä ja ruuhkautumista. Maatien 180 yhteyttä tulee parantaa saaristoon rakentamalla uusi tieyhteys Kurkelan ja Kuusiston välillä. Hanke edellyttää myös uuden Auvaisbergin sillan rakentamista. Hankkeen tiesuunnittelu valmistuu vuonna 2022. Hanke on hyöty-kustannussuhteeltaan erittäin kannattava ja rahoitustarve on 61 miljoonaa euroa.

Saaristolain uudistaminen

Nykyinen saaristolaki on peräisin vuodelta 1981. Valmistava työ lain päivittämiseksi on käynnistynyt vuonna 2021. Lain päivittäminen alkavalla vaalikaudella tulee kirjata hallitusohjelmaan. Saaristolain uudistuksessa on selkeytettävä saaristokuntien ja osakuntien määrittely ja taattava niiden rahoitus. Varsinais-Suomessa saaristokuntia ovat Parainen, Kemiönsaari ja Kustavi sekä saaristo-osakuntia Kaarina, Naantali, Salo, Taivassalo ja Uusikaupunki.

Saariston erityisolosuhteet johtuvat harvasta asutuksesta ja maantieteellisestä eristyneisyydestä. Varsinais-Suomessa rannikolla sijaitsevien saaristokuntien ja osakuntien vakituinen asuminen tulee mahdollistaa liikenneyhteydet, tietoliikenneyhteydet, elinkeinot, palvelut ja ympäristö huomioon. Vapaa-ajan asuminen, monipaikkaisuus ja matkailun kehittäminen on tuotava osaksi lakia.

Tiettyjen valtion tehtävien kuten Rajavartiolaitoksen tukikohtien pysyttäminen saaristoalueella on strateginen panostus, josta on pidettävä kiinni. Samalla läsnäolo mahdollistaa saaristoasumisen perusturvan mm. kriittistä virka-apua ensihoidon, poliisin tai pelastuslaitoksen tehtävissä.

Monipaikkaisuuden edistäminen

Koronapandemia osoitti, että monipaikkaiselle asumiselle on kysyntää. Poikkeusolot tarjosivat työnantajille ja työntekijöille mahdollisuuden etä- ja hybridityöskentelyyn, mikä lisäsi työn laatua ja työssä viihtymistä. Paikkariippumaton työ vähentää tarvetta kodin ja työpaikan välisille matkoille, mikä tukee ilmastotavoitteiden saavuttamista. Samalla se luo uusia työmahdollisuuksia mm. osatyökykyisille, lisää kausiasukkaiden kiinnittymistä ja alueiden kehittymismahdollisuuksia.

Marinin hallitus teki periaatepäätöksen monipaikkaisen työn vahvistamisesta ja vakiinnuttamisesta. Tavoitteeksi asetettiin muun muassa viestintäverkkoinfrastruktuurin kehittäminen ja nopeiden viestintäyhteyksien rakentaminen alueille, jolle se ei rakennu markkinaehtoisesti. Saaristo- ja maaseu-

tuasuminen edellyttävät riittäviä tietoliikenneyhteyksiä. Kiinteiden laajakaistaverkkojen lisäksi on tuettava langattomien verkkojen rakentumista. Samalla olennaisia ovat paikkariippumattoman rekrytointikulttuurin kehittyminen, valtionhallinnon asiakaspalvelun saavutettavuus ja muun muassa postin jakelun turvaaminen.

Saaristomatkatilu kansalliseksi brändiksi

Saaristomeren maailman suurimmalla saaristolla on potentiaalia kehittyä kansainvälisesti tunnetuksi brändiksi. Saaristo voi houkutella ainutlaatuisen luonnon, kulttuurin, kestävien palveluiden ja turvallisuuden kautta ympärivuotisesti matkailijoita Suomeen.

Saariston kävijämäärä kasvaa nopeasti, mutta haasteena on auttaa yrityksiä kehittämään tuotteitaan ympärivuotiselle sesongille. Merkittävä ongelma on myös työvoiman saatavuus. Saaristomatkatilu kytkeytyy yhteen Saaristomeren ekologisen kestävyystavoitteen kanssa. Vain elinvoimainen Saaristomeri voi virkistää ja houkutella tulijoita Suomen luontoon.

Saaristomatkatilua kehitetään työ- ja elinkeinoministeriön matkailustrategian ja Visit Finlandin strategian linjausten mukaisesti. Hallitusohjelmassa tulee nostaa saaristomatkatilu kansalliseksi matkailun kärjeksi Lapin matkailun rinnalle. Saaristomatkatilun skaalaaminen koronan jälkeisessä ajassa ympärivuotiseksi on merkittävä mahdollisuus alan työllisyydelle ja Suomen imagolle.

3. KASVU JA OSAAVA TYÖVOIMA

Korona-aikana kasvua ovat haastaneet komponenttipula erityisesti kone- ja teknologia- sekä talonrakennusaloilla. Sota Ukrainassa vaikuttaa yrityksiin erityisesti energian ja raaka-aineiden hinnan nousun kautta sekä epävarmuuden kasvaessa tilausten menetyksinä. Keskeisin kasvua ja kehitystä hankaloittava päätekijä on kuitenkin osaajapula. Varsinaissuomalaisista yrityksistä 60 % kokee pulaa tai paljon pulaa osaavasta työvoimasta. Elinkeinoelämää palvelevien koulutuspaikkapuutteiden lisäksi kasvualojen haasteena ovat vähäiset hakijamäärät ja siitä aiheutuva kohtaantongelma. Keskeiset osaajapulasta kärsivät toimialat ovat kone- ja tuotantotekniikka, sosiaali- ja terveysala, ravintola- ja catering-ala sekä talonrakennus ja kiinteistönhoito sekä kausityövoima-alat maataloudessa ja puutarha-alalla. Opetusalalla on pulaa lastentarhanopettajista ja erityisopettajista. Lisäksi maakunnan kestävä kasvun varmistamiseksi tarvitaan lisää panostuksia tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan.

Koulutusvastuiden laajentaminen

Osaavan työvoiman saatavuutta voidaan edistää laajentamalla alueen elinkeinoelämän osaajatarpeita palvelevia koulutusvastuita ja takaamalla niille riittävä rahoitus.

Rakennusarkkitehtikoulutus: Erityinen maakunnan ongelma on rakennusarkkitehtikoulutuksen puute. Puute näkyy alueen teollisuudessa ja elinkeinoelämässä, mutta myös paikallisten rakennusviranomaisten työssä, koska kelpoisuuden täyttäviä ammattilaisia ei ole tarjolla. Turun ammatikorkeakoulun tavoitteena on rakennusarkkitehtikoulutuksen käynnistäminen.

Metsäkoneenkuljettajan koulutus: Varsinais-Suomeen on tarve saada metsäkoneenkuljettajan järjestämislupa. Nykyisten metsäkonekoulujen maantieteellinen sijainti ei vastaa metsäkoneenkuljettajien koulutustarvetta eikä tue nuorten hakeutumista Lounais-Suomessa alalle. Peimarin koulutuskuntayhtymän tavoitteena on saada Ammattiopisto Livialle järjestämislupa.

Luonnontieteitä painottavan lukion erityistehtävä: Maakunnan toimialarakenne ja osaajatarve erityisesti teknologia-, kemian ja logistiikan aloilla edellyttää luonnontieteiden opetuksen vahvistamista ja jatko-opintoihin hakeutuvien määrän nostamista. Loimaalla Novidan lukion tavoitteena on luonnontieteitä painottavan lukion erityistehtävä.

Englanninkielinen lukio ja ylioppilastutkinto

Osaavan työvoiman houkuttelu vaatii kiinnostavien työmahdollisuuksien lisäksi koko muuttavan perheen tarpeiden huomiointia. Varsinais-Suomesta puuttuu englanninkielinen lukio, joka toimisi väylänä kansainvälisen koulun käyneille peruskoululaisille. IB-lukio ei kovatasoisuudessaan vastaa peruslukiokoulutuksen tarvetta. Kansainvälisten osaajien houkuttelu edellyttää myös englanninkielisen ylioppilastutkinnon tarjoamista. Hallitusohjelmaan on kirjattava englanninkielisen ylioppilastutkinnon selvittäminen osana kansainvälisten osaajien houkuttelua.

Työperäisen maahanmuuton sujuvoittaminen

Suomea vaivaa vakava osaajapula, joka haittaa yritysten toimintaa ja jatkuessaan uhkaa talouden kasvua. Yksi keskeisistä ratkaisuista on osaajien maahanmuuton sujuvoittaminen. Työperusteisella maahanmuutolla turvataan yritysten henkilöstön riittävyys ja osaaminen sekä tuetaan hyvinvointivaltion rahoitusta.

Maahantulon kokonaiskestoja pitää lyhentää sujuvilla prosesseilla, käsittelyn automatisoinnilla, sähköisellä tunnistautumisella ja oleskelulupaprosessin riittävällä resurssoinnilla. Oleskelulupamenettelyn tavoitekesto tulee asettaa enimmillään kuukauteen. Työhön perustuvaan maahanmuuttoon liittyvä saatavuusharkinta tulee poistaa. Myös kansallinen viisumi on keskeinen keino osaajien maahanmuuton vauhdittamiseen, ja se tulisi laajentaa koskemaan kaikkia työn perusteella oleskelulupaa hakevia.

Kansallisen lääkekehityskeskusten rahoitus

Kansallinen lääkekehityskeskus Oy perustettiin alkuvuonna 2022 edistämään kilpailukykyistä lääkekehitystä ja alan kasvua. Lääkekehityskeskusten kotipaikka on alan osaamisen ja yritysten sijoittumisen vuoksi Turku. Osakeyhtiömallisen keskuksen toiminnassa on tarkoitus olla mukana lääketieteelliset yliopistot.

Toiminnan käynnistyminen edellyttää 20 miljoonan euron rahoitusta. Hallitus on aiemmin myöntänyt lääkekehityskeskuselle 11 miljoonan euron rahoituksen. Puuttuva rahoitus toiminnan käynnistämiseen tulee osoittaa valtion budjetista.

Koko maan kasvua tukeva EU-politiikka

Euroopan unionin koheesiopolitiikka on vanhentunut. Nykyinen rakennerahastorahoitus ei huomioi aluekehityseroja suuralueiden sisällä, eikä tue kasvua edistävien investointien liikkeelle lähtöä Etelä- ja Länsi-Suomessa. Rakennerahastorahoitus (EAKR ja ESR) on voimakkaasti painottunut Itä- ja Pohjois-Suomeen huolimatta kehityseroista jokaisen maakunnan sisällä.

Kaikki alueet tarvitsevat työkaluja ja rahoitusinstrumentteja kehityserojen tasaamiseen. Rakennerahastovaroiden kansallisesti päätettävä osuus jakautuu alkaneella kaudella 2021–2027 hieman edelliskaudta tasaisemmin, muttei tue kasvua ja tuottavuutta tasaisesti. Rakennerahastovaroiden painottuminen Itä- ja Pohjois-Suomeen tulee kompensoida kansallisten kehittämisrahojen alueellisissa jaoissa. Hallitusohjelmaan tulee lisäksi kirjata EU:n aluepolitiikan rahoitusvälineiden rahanjaon tasapuolistaminen ja maakuntien sisäisten aluekehityserojen parempi huomiointi.

Myös yritystukien maantieteellinen kohdentaminen vääristää kilpailua ja jättää potentiaalisia kasvun ja kehityksen alueita tuetta. Uusi aluetukikartta astuu voimaan vuonna 2022. Itä- ja Pohjois-Suomi kuuluvat harvan asutuksen perusteella korkeimpaan I-tukiluokkaan, jossa voidaan tukea kaikenkokoisia yrityksiä. Pääasiassa muu Suomi kuuluu aluetukikartan ulkopuolelle (III-alue), jossa tuki on matalampi tai ei ollenkaan mahdollinen.

Koheesiopolitiikasta pitää siirtyä kasvun ja kehityksen tukemiseen sekä panostaa rahoituksen vaikuttavuuteen. EU-rahoituksella tulisi tukea talouden kestävästä uudistumisesta sekä investointeja, jotka parantavat kilpailukykyä. Rahoituksen painopistettä on siirrettävä alueille, jossa rahoitus voi tuottaa eniten määrällisiä muutoksia.

Päätös Janina Andersson ehdotti Marko Lindbergin kannattamana että hallitusohjelmatavoitteisiin lisätään seuraavaa:

”Vanhojen kalankasvatuslupien uusimisessa ja uusien kalankasvatuslupien myöntämisessä tulee vaatia parhaan käytettävissä olevan tekniikan ja ympäristökäytännön noudattamista. Tämä tarkoittaa mm. tehokkaampaa ruokintaa ja kasvatuskassien alle ja lähelle kertyvän lietteen talteen ottoa. Teurasjätteet ja liete on kompostoitava ja vesi on puhdistettava ennen sen palauttamista luontoon. Jotta kalojen kasvatus voitaisiin hyväksyä tulevaisuudessa, on kehitettävä ja tuettava tekniikkaa, jolla pyritään suljettuihin järjestelmiin.”

Puheenjohtaja Jani Kurvinen totesi, että keskustelussa on tehty kannatettu muutosehdotus ja teki seuraavan äänestusehdotuksen: ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattava Andersson/Lindberg ehdotusta äänestävät EI. Ehdotus hyväksyttiin.

Kurvinen Jani	JAA
Achrén Ulla	JAA
Andersson Janina	EI
Eloranta Eeva-Johanna	JAA
Euro Alvar	JAA
Kapanen Katri	JAA
Kontu Laura	JAA
Koski Silvia	JAA
Alari Tatu	JAA
Nieminen Tomi	JAA
Nikkanen Saku	JAA
Nummentalo Juhani	JAA
Pilpola Juhani	JAA
Rantasaari Juha	JAA
Reijonsaari-Korsman Jaana	JAA
Lindberg Marko	EI
Takatalo Henna	JAA
Violainen Anne-Mari	JAA
Ylis-Junttila Markus	JAA

Puheenjohtaja Jani Kurvinen totesi suoritettussa äänestyksessä annetun seitsemäntoista (17) JAA-ääntä ja kaksi (2) EI-ääntä, jolloin pohjaehdotus oli hyväksytty maakuntahallituksen päätökseksi.

Merkittiin, että Eeva-Johanna Eloranta oli poissa klo 11.05–11.10.

Lisätietoja Kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laine p. 040 721 3429, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

SELVITYSHENKILÖ SAARISTOMEREN TILAN PARANTAMISEN ORGANISOITUMISESTA

Asia Maakuntahallitus päätti 24.1.2022 kutsua Turun yliopiston entisen rehtorin, professori Kalervo Väänäsen selvittämään Saaristomerен tilan parantamiseen tähtäävän työn alueellista organisoimista. Työn tulokset valmistuivat 12.5.2022.

Selvitystyön taustalla on valtioneuvoston kevään 2021 puoliväliriihessä käynnistämä Saaristomerohjelma. Ohjelman tavoitteena on Saaristomerен valuma-alueen hajakuormituksen vähentäminen ja Saaristomerен poistaminen Itämerен suojelukomission hot spot -listalta vuoteen 2027 mennessä. Osana ohjelmaa Varsinais-Suomen ELY-keskus valmistelee yhdessä Suomen ympäristökeskuksen, Luonnonvarakeskuksen sekä maa- ja metsätaloustuottajien järjestöjen kanssa tiekarttaa toimenpiteistä, joilla tavoite on mahdollista saavuttaa. Tiekartta valmistuu kesäkuussa 2022.

Selvitystyön taustalla on Saaristomerен epätoivottu kehitys, jossa meriympäristön tilaa ei pitkäjänteisestä työstä huolimatta ole saatu parannettua. Vesien- ja merenhoidon suunnittelussa tunnistettujen tarvittavien konkreettisten toimenpiteiden toteutus ja resursointi on ollut tähän asti riittämätöntä. Saaristomerен hyvää tilaa tavoittelevia toteuttajia on paljon, mutta toimenpiteiden yhteensovittaminen ei ole ollut tehokasta. Parantamistoimenpiteiden vaikuttavuus on jäänyt vaatimattomaksi ja kustannustehokkuus vähäiseksi. Saaristomerohjelman hot spot -tiekartan toteuttaminen edellyttää vastuultaan hajanaisen toimeenpanon tehostamista ja koordinoitua yhteistyön rakentamista. Myös osaamisen varmistamiseksi tulee parantaa tietopohjaa ja vahvistaa tutkimussektorin ja toimijoiden yhteistyötä.

Maakunnallisesti Saaristomereen liittyviä toimijoita ovat mm. Saaristomerен ja sen valuma-alueen kunnat, maakunnan liitto, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, ELY-keskus, yhdistykset, säätiöt, järjestöt (esim. Centrum Balticum, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomero, John Nurmisen Säätiö, Baltic Sea Action Group, Proagria.). Ja kansallisia toimijoita mm. valtioneuvosto, ministeriöt (YM, MMM, TEM), Suomen ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, etujärjestöt (mm. MTK), Eduskunnan saaristomeriryhmä.

Selvitystyössä tuli arvioida eri toimijoiden rooleja niin alueellisesti kuin kansallisesti sekä vertailla erilaisia organisoitumismuotoja. Organisoitumisen tuli tukea tehokasta Saaristomerohjelman toimeenpanoa, edistää tarvittavaa tutkimusyhteistyötä sekä viestintää ja edunvalvontaa.

Oheismateriaali: Professori Kalervo Väänäsen selvitystyö - *Parempaan vaikuttavuuteen Saaristomerен suojelussa*.

Valmistelija JV/MRL

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi professori Kalervo Väänäsen selvitystyön "Parempaan vaikuttavuuteen Saaristomerен suojelussa" ja päättää antaa seuraavan kannanoton valtioneuvoston käynnistämän Saaristomerohjelman ohjausryhmälle:

Hallitus on päättänyt poistaa Saaristomerен Itämerен pahimpien kuormittajien listalta. Saaristomerен kehitys ei käänny parempaan, eikä maatalouden hajakuormitus vähenny nykyisillä toimenpiteillä ja rahoituksella. Tavoite edellyttää uusien toimenpiteiden käyttöönottoa ja kohdennettua rahoitusta Saaristomerelle. Uudet toimenpiteet on tehtävä maatalouden elinkeinonharjoittajalle mahdolliseksi kompensoimalla ne täysimääräisesti valtion budjetista.

Valtioneuvoston käynnistämän Saaristomerohjelman tavoitteena on Saaristomerен valuma-alueen hajakuormituksen vähentäminen ja Saaristomerен poistaminen Itämerен suojelukomission pahimpien kuormittajien listalta vuoteen 2027 mennessä. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen johdolla on valmistumassa hot spot -tiekartta toimenpiteistä, joilla tavoite on tarkoitus saavuttaa. Saaristomerohjelmaa ohjaa ohjausryhmä, jonka tehtävänä on edistää Saaristomerен tiekartan toimenpiteitä.

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus on teettänyt Turun yliopiston entisen rehtorin, professori Kalervo Väänäsen selvityshenkilöyden Saaristomeren suojelun vaikuttavuuden parantamisesta, erityisesti alueellisen organisoitumisen näkökulmasta. Väänäsen selvityshenkilöyde, kuten myös tuleva hot spot -tiekarttatyö, tunnistavat uusia tarpeellisia toimenpiteitä ja rahoituskohteita, joita Saaristomeren tilan kehityksen kääntäminen edellyttää. Selvityshenkilöydessä tarvittavia uusia toimenpiteitä ovat muun muassa orgaanisen lannan kuljettaminen ylilannoitetuilta alueilta ravinteita tarvitseville alueille ja maanparannusaineiden (erityisesti kipsi, rakennekalkki ja kuitulietteet) käytön laajentaminen. Arvioitu rahoitustarve on yhteensä noin 20–25 miljoona euroa vuositasolla. Ratkaistavana on myös uusien teknologioiden kehittämisen tukeminen lannan ja muun biomassan kierrätyksen edistämiseksi, maaperän ravinnepitoisuuteen perustuvan lannoituksen edistäminen sekä toimenpiteiden parempi kohdentaminen.

Saaristomeren kehitys ei käänny parempaan, eikä maatalouden hajakuormitus vähenny vuoteen 2027 nykyisillä toimenpiteillä ja rahoituksella. Maakuntahallitus esittää Saaristomeri-ohjelman ohjausryhmälle, että se ottaa huomioon selvitystyössä esitetyt toimenpiteet kesäkuussa 2022 julkaistavassa hot spot -tiekartassa sekä kiinnittää erityistä huomiota ohjelman toimeenpanoon.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Kehittämispäällikkö Malla Rannikko-Laine p. 040 721 3429, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

LAUSUNTO LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖLLE MAANTEIDEN TOIMINNALLISEN LUOKITUKSEN PÄIVITYSTÄ KOSKEVASTA ARVIOMUISTIOSTA

Asia Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta. Lausunto pyydetään toimittamaan Lausuntopalvelun kautta 13.5.2022 mennessä. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) yhtenä toimenpiteenä on maanteiden toiminnallisen luokituksen päivittäminen vastaamaan nykytarpeita ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita vuoden 2022 loppuun mennessä. Tarkoitus on päivittää luokitus siten, että maanteiden toiminnalliset luokat on määritelty valtakunnallisesti yhtenäisin perustein.

Maantien toiminnallinen luokka kertoo tien verkostollisesta asemasta liikennejärjestelmässä eli roolista ja luonteesta liikenteen välittäjänä ja alueiden yhdistäjänä sekä tien liikenteellisestä merkityksestä. Maanteiden toiminnallisista luokista säädetään liikennejärjestelmästä ja maanteista annetussa laissa (503/2005). Toiminnallisessa luokittelussa maantiet jaetaan valta-, kanta-, seutu- ja yhdysteihin. Luokittelun mukaan valtatie palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakuntien liikennettä. Seututiet palvelevat seutukuntien liikennettä ja liittävät näitä valta- ja kantateihin. Muut maantiet ovat yhdysteitä

Toiminnallinen luokka on yksi maantien suunnittelussa huomioitava tekijä, ja luokka vaikuttaa erilaisiin suunnitteluarvoihin, kuten tien suuntauksen, poikkileikkauksen ja suoja-alueen ohjearvoihin. Toiminnallisella luokalla on merkitystä matkojen ja kuljetusten palvelutason määrittelyn kannalta. Määritelty palvelutaso puolestaan vaikuttaa maanteiden kehittämis- ja parantamistarpeisiin ja kunnossapitoon. Toiminnallinen luokitus ei kuitenkaan yksin määrää tienpitoa, vaan siihen vaikuttavat myös käytävissä oleva tienpidon rahoitus ja liikennemäärät.

Nykyisin maanteiden luokittelusta valta-, kanta-, seutu- ja yhdysteihin säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella (572/2018). Käytössä oleva maanteiden luokittelu perustuu 1990-luvulla tehtyihin päätöksiin. Arviomuistiosta esitetään, että jatkossa maanteiden toiminnallisesta luokituksesta päätettäisiin tiesuunnitelmassa ja että nyt käytössä oleva luokitus päivitettäisiin. Yhtenäisen valtakunnallisen luokittelun laatiminen edellyttää päivitystarpeiden selvittämistä ja tilannekuvan kokoamista. Taustaselvitystä ehdotetaan tehtäväksi yhteistyössä alueellisen liikennejärjestelmätöiden toimijoiden kanssa.

Lausuntopyyntö ja arviomuistio ovat luettavissa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposallid=ae702718-88cd-4b53-9c4a-a32694acc433>

Valmistelija HS/SM/em

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta seuraavan lausunnon:

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt näkemyksiä erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Olisiko tiesuunnitelma asianmukainen tapa päättää maantien toiminnallisesta luokasta?

Tiesuunnitelmassa tarkastellaan monia toiminnallisen luokituksen kannalta tarpeellisia kysymyksiä, minkä vuoksi toiminnallisen luokan määrittely sopisi osaksi tiesuunnitelmaa. Toiminnallinen luokitus kertoo tien verkostollisesta asemasta eli roolista ja luonteesta liikenteen välittäjänä ja alueiden yhdistäjänä, mitä tarkastellaan laajasti maankäytön suunnittelussa. Maakunnissa maankäytön ja liikenneverkon suuria linjauksia yhteensovitetään liikennejärjestelmäsuunnitelman ja maakunta-kaavan avulla. Vaikka alueen yhteistä näkemystä muodostetaan alueellisessa liikennejärjestelmätöissä, on huomioitava, ettei alueellisella liikennejärjestelmäsuunnitelmalla ole oikeusvaikutuksia.

Maakuntakaava sen sijaan on alueiden käyttöä koskeva oikeusvaikutteinen asiakirja. Esitetyssä arviomuistiossa ei mainita maakuntakaavaa lainkaan. Varsinais-Suomen liitto painottaa, että maakuntakaavoituksen rooli ja merkitys on myös tunnistettava toiminnallisen luokituksen päivityksen yhteydessä.

2. Mitä mieltä olette esitetystä suunnitelmasta toiminnallisen luokituksen päivityksen toteuttamiseksi?

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että esitetty suunnitelma on johdonmukainen ja siinä on huomioitu pääosin kiitettävästi eri näkökulmat sekä alueen näkemysten selvittäminen. On kannatettavaa, että alueellisella liikennejärjestelmätyöllä on päivitystyössä merkittävä rooli alueellisten muutostarpeiden selvittämisessä ja tilannekuvan laadinnassa. Odotamme, että valtio osallistuu merkittävällä osuudella valtakunnallisista tarpeista nousseen työn toteutukseen ja kantaa päävastuun työn rahoituksesta.

Maakunnan sisäisten päivitystarpeiden selvittämisen lisäksi toiminnallisen luokituksen päivityksessä on tärkeää tehdä yhteistyötä yli maakuntarajojen. Varsinais-Suomen liitto pitäisi hyvänä, että toiminnallista verkkoa ja erityisesti luokitukseen liittyviä muutostarpeita tarkasteltaisiin myös suur-alueetasolla, Varsinais-Suomen kohdalla esimerkiksi yhdessä Etelä-Suomen maakuntien liittojen kanssa. Laaja-alaisessa alueellisessa yhteistyössä tehty päivitystarpeiden selvittäminen antaa hyvät eväät päivittää maanteiden toiminnallinen luokitus.

Liikenne 12 -suunnitelmassa on asetettu työlle tiukka aikataulu (päivitys valmiina vuoden 2022 loppuun mennessä) ja on hyvä, että tämä haaste on arviomuistiossa tunnistettu. Varsinais-Suomen liitto painottaa, että kaikille suunnitelmassa esitetyille vaiheille on syytä varata riittävästi aikaa. Kaikkien suunnitelmassa esitettyjen vaiheiden riittävän perusteellinen toteuttaminen tämän vuoden aikana lienee epärealistista.

Lausunto lähetetään: lausuntopalvelu.fi

Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Salla Murmann, puh. 040 620 3644, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖLLE MAANKÄYTTÖSEKTORIN ILMASTOSUUNNITELMAN LUONNOKSESTA (M52/19.4.2022)

Asia Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) pyytää lausuntoa valmistelutyöryhmän ehdotusluonnokseen maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta (MISU).

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU) on ensimmäinen koko maankäyttösektorin eli maatalousmaan, metsätalouden ja muun maankäytön kattava ilmastosuunnitelma. Päämääränä on kestävä kehitys tavoitteiden mukaisesti edistää maankäytön, metsätalouden ja maatalouden siirtymistä kohti ilmastokestävyyttä eli päästöjen vähentämistä, nielujen aikaansaamien poistumien vahvistamista sekä sopeutumista ilmastomuutokseen. Suunnitelmassa määritetään ne ilmastopoliittiset toimenpiteet, joilla maankäyttösektorille (LULUCF-sektori) asetetut ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma edistää osaltaan Suomen tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman lähtökohtana on saavuttaa sille asetetut tavoitteet mahdollisimman kustannustehokkaalla ja oikeudenmukaisella tavalla.

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma tulee osaksi uuden ilmastolain mukaista ilmastopoliittikan suunnittelujärjestelmää. Suunnitelmalla on yhtymäkohtia erityisesti maataloussektorin osalta keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmaan ja energiasektorin, erityisesti biomassan energiakäytön, osalta ilmasto- ja energiastategiaan. Suunnitelman laatimisessa on siten otettu huomioon ilmasto- ja energiastategian sekä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman laatimisessa käytetyt taustalaskelmat. Osan kirjattujen toimenpiteiden vaikutukset näkyvät vasta pidemmällä aikajänteellä ja siksi niiden vaikutuksia on tarkasteltu tavoite vuoden 2035 lisäksi skenaariotarkasteluissa vuoteen 2050 asti.

Maankäyttösektorilla toteutettavien lisätoimien tavoiteltu vuosittainen nettovaikutus on vähintään 3 miljoonaa tonnia CO²-ekvivalenttia vuoteen 2035 mennessä, jolloin nettohiilinielu olisi -21 miljoonaa tonnia CO²-ekv. Ilmastosuunnitelma toteuttaa osaltaan myös tavoitetta vähentää maataloudesta peräisin olevia kasviuonekaasupäästöjä 29 prosentilla (-4,6 miljoonaa tonnia CO²-ekv.) vuoden 2019 tasosta vuoteen 2035 mennessä. Maankäyttösektorin päästöt ja poistumat lasketaan kuudessa maankäyttöluokassa, jotka kattavat Suomen maa-alan ja sisävedet. Maankäyttöluokat ovat metsämaa, viljelysmaa, ruohikkoalueet, kosteikot, rakennettu maa ja muu maa. Vuonna 2020 maankäyttösektorin LULUCF-sektorin poistumien ja päästöjen summa, eli nettohiilinielu oli -17,3 miljoonaa tonnia CO²-ekv.

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman valmistelutyöryhmän ehdotusluonnoksen aineistot: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposallid=2a105fba-9fa2-43d9-b1ff-0ede3df46773&respondentId=74de9ed2-84cb-4b8d-a7d9-ebb266a6f193>

Valmistelija HS/AK/em

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman ehdotusluonnoksesta seuraavan lausunnon.

Lausuntoa on pyydetty erityisesti seuraavista asioista:

- Onko ehdotettu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimenpidekokonaisuus tasapainoinen, vaikuttava ja toteuttamiskelpoinen?

Ilmastosuunnitelman laadinta pohjautuu vahvasti tutkimustietoon ja sen perusteella tehtyihin ratkaisuihin siten, että vaikuttavimmat keinot päästöihin on pystytty osoittamaan. Niiden toimenpiteiden osalta, joiden vaikutuksia ei ole pystytty nykytiedon valossa arvioimaan on myös tunnistettu. Ilmastosuunnitelmaan voidaan siis päästöjen vähentämisen ja hiilensidonnan vaikuttavuuden näkökulmasta pitää tasapainoisena, vaikuttavana ja toteuttamiskelpoisena.

- Toimeenpanon näkökulmasta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa hyväksyttävyyden ja oikeudenmukaisuus ovat tärkeitä, miten ne toteutuvat suunnitelmassa?

Hyväksyttävyyden ja oikeudenmukaisuus on esitettyjen toimenpiteiden toteutuksessa tunnistettu hyvin. Useat eri toimenpiteet ovat joko itsessään kannattavia tai sitten niihin on esitetty kohdennettavaksi tukikeinoja, joilla voidaan turvata oikeudenmukainen toteutus. Useat toimenpiteet edellyttävät kuitenkin toteutusta alue- tai kuntatasolla ja sen vuoksi tulisi myös riittävän varhaisessa vaiheessa osallistaa kunnat ja maakuntien liitot mukaan toimenpiteiden käytännön suunnitteluun.

- Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman päämääränä on kestävä kehitys tavoitteiden mukaisesti edistää maankäytön, metsätalouden ja maatalouden siirtymistä kohti ilmastokestävyyttä eli päästöjen vähentämistä, nielujen aikaansaamien poistumien vahvistamista sekä sopeutumista ilmastomuutokseen.

Nyt esitetyssä luonnoksessa on tuotu esille EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteet sekä Euroopan komission ehdotus luonnon ennallistamislainsäädännöksi, joilla luonnoksen mukaan saattaa olla vaikutusta siihen, millaiseen maankäyttöön eri alueita kansallisesti ohjautuu. Näiden aloitteiden ilmastovaikutusta ei tässä vaiheessa ole pystytty arvioimaan luonnoksessa. Näillä aloitteilla on kuitenkin todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia maankäyttösektorilla ja niiden huomiointi tulisi toteuttaa mahdollisimman nopeasti niiden varmistuttua.

Tällä hetkellä eri tavoitteet bioenergian lisäämisessä, hiilensidonnassa kasvattamisessa, luonnon monimuotoisuuden lisäämisessä sekä maankäytön muutosalueiden rajoittamisessa aiheuttavat merkittävää ristiriitaa maankäytön suunnitteluun. Nämä usein ristiriitaiset, mutta toisaalta toisiaan tukevat tavoitteet, tulisi selkeämmin ratkaista tutkimustietoon pohjaten ja kansallisin ohjauksin, jotta yhdyskuntarakenteen ja luontoympäristön kestävä kehittäminen olisi sujuvaa. Esimerkiksi toimenpiteen 7.3.2. tavoitteena on heikkotuottoisten metsitykseen soveltuviin peltojen metsitys, näiden alueiden määrittämisessä tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että kyseiset alueet voivat olla ennallistettavissa luontoarvoiltaan arvokkaiksi alueiksi ja toimia siinä vähäistä hiilensidontaa tärkeimpinä alueina. Selvityksen ympäristövaikutusten arvioinnissa (kappale 8.3) on tunnistettu edellä kuvattuja mahdollisia ristiriitoja ja epäselvyyksiä, ja niiden vaikutusten huomiointi tulisi turvata toimenpiteiden toteutuksessa.

Metsänraivauksen myötä rakennetuksi maaksi muuttuvaa alaa pyritään toimenpiteessä (7.2.3) ehkäisemään kaavoittajille laadittavalla työkalulla, jolla kaavoituksen ilmastovaikutuksia pystytään arvioimaan nykyistä paremmin sekä informaatio-ohjauksen keinoin. Keinon ilmastovaikutusta ei ole arvioitu luonnoksessa. Voidaan kuitenkin olettaa, että kaavoitusta tukevan työkalun vaikuttavuus jäänee vähäiseksi, koska kaavoituksessa yhteensovitettavia arvoja on hyvinkin paljon, eikä yksittäisen teeman vaikuttavuuden arviointi saa ilman lakiperusteista ohjausta sille tässä luonnoksessa tarkoitettua painoarvoa. Myös jatkoselvitetäväksi esitetty maankäytön muutosmaksu (toimenpide 7.2.4) on jo tehtyjen selvitysten perusteella haasteellinen, sillä maksun vaikutuksesta sillä voi olla negatiivisia vaikutuksia taakanjakosektorin ilmastotavoitteiden, kuten kestävä yhdyskuntarakenteen ja liikenneinfran toteuttamiseen. Rakennetun maan päästövähennyksen perusteet ja toimintatavat MISU-WAM-skenaariossa jäävät siis hyvinkin epäselviksi.

Useissa toimenpiteissä on tunnistettu Hiilestä kiinni -rahoituksen turvaaminen. Tavoitetta voidaan pitää hyvänä, mutta myös sen kautta kanavoitavaan toteutusrahoitukseen, erityisesti riittävän laaja-alaiseen toteutukseen tulee varata riittävästi rahoitusta, jotta tunnistettujen hyvien käytänteiden monistaminen onnistuu ja juurtuu mahdollisesti normaaliin käytäntöön. Hyvänä esimerkkinä pilotti-hankkeiden kautta syntynyt laaja-alaisempi vaikutus on saatu aikaiseksi mm. Kipsi-hankkeen kautta, jolla erityisesti Varsinais-Suomen alueella on pystytty vähentämään vesistöön päätyviä ravinteita.

Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija, Aleksis Klap, puh. 040 721 3137, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VIRASTON LAUSUNTO KOSKIEN HARVAAN ASUTTUJEN ALUEIDEN LUONTO-, RUOKA-, KALASTUS- JA METSÄSTYSMATKAILUN KEHITTÄMISEKSI MYÖNNETTÄVIÄ TUKIA KOSKEVAA ASETUSTA

Asia Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on pyytänyt kirjeellään 13.4.2022 lausuntoa koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi harvaan asuttujen alueiden luonto-, ruoka-, kalastus- ja metsästysmatkailun kehittämiseksi vuosina 2022–2023 myönnettävästä valtionavustuksesta. Kyseessä on uusi, määräaikainen asetus.

Asetusehdotuksessa esitetään annettavaksi valtioneuvoston asetus harvaan asuttujen alueiden luonto-, ruoka-, kalastus- ja metsästysmatkailun kehittämiseksi myönnettävästä valtionavustuksesta. Esitys pohjautuu Sanna Marinin hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallituskaudella toteutetaan toimenpiteitä harvaan asutun maaseudun elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittämiseksi. Valtioneuvosto asetti lisäksi 8.10.2020 Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarisen työryhmän Suomen harvaan asuttujen alueiden mahdollisuuksien parantamiseksi. Työryhmä on esittänyt 3 miljoonan euron määrärahaa tueksi luonto-, ruoka-, kalastus- ja metsästysmatkailua kehittäville hankkeille.

Asetusehdotuksessa säädettäisiin rahoitettavien hankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista, avustuksen hakemisesta, avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä sekä avustuksen saajista. Avustusta voidaan myöntää hankkeille, joiden vaikutukset kohdistuvat merkittävässä määrin harvaan asutuille alueille. Harvaan asutuiksi alueiksi luetaan asetuksen yhteydessä kuuluviksi ne alueet, jotka on määritetty Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) vuonna 2013 julkaisemassa paikkatietopohjaisessa kaupunki-maaseutu-luokituksessa.

Rahoitettavien kehittämishankkeiden tulisi noudattaa Suomen valtakunnallista matkailustrategiaa ja muita keskeisiä ja ajankohtaisia matkailun strategioita ml. Ruokamatkailun strategia. Hankkeiden teemat voivat liittyä matkailuun vastuullisena elinkeinona, matkailutoimialan hankkeisiin sekä paikallisten matkailutuotteiden ja -palveluiden kehittämiseen. Myös digitalisaation hyödyntäminen, yhteistyöverkostojen luominen ja kansallisten sekä kansainvälisten kumppanuuksien rakentaminen voivat liittyä rahoitettaviin teemoihin. Tuotekehitys, laadun parantaminen saavutettavuuden ja ostettavuuden edistäminen sekä matkaketjujen sujuvuutta edistävät hankkeet voisivat niin ikään kuulua tuen piiriin.

Hankkeiden tulisi sisältää tuen lisäksi myös vähintään 10 % omarahoitusta, joka voidaan korvata myös vastikkeetta tehdyn työn muodossa. Tukea voitaisiin myöntää julkis- tai yksityisoikeudelliselle oikeushenkilölle. Luonnollinen henkilö ei voi olla tuen saaja. Käytännössä sopivimpia hakijoita ovat matkailun kehittäjätahot ja yritykset niissä tapauksissa, kun kyse on kehittämistoimista.

Valtionapuviranomaisena toimisi säädöksessä tarkoitettujen valtionavustusten osalta Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Lausunnot on pyydetty toimittamaan 6.5.2022 mennessä osoitteeseen kirjaamo.mmm@gov.fi

Valmistelija TN/SH/EH

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakunnan liiton virasto on aikataulusyistä antanut seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto näkee luonto-, ruoka-, metsästys- ja kalastusmatkailulla suurta maakunnallista potentiaalia. Maakunnassamme harvaan asuttua maaseutua ovat erityisesti saaristoalueemme, joiden matkailun kehittämiseen tulee panostaa entistäkin enemmän. Korona-pandemia aiheutti saaristoalueille voimakkaan matkailupiikin, mutta haasteena on edelleen kysynnän voimakas keskittyminen muutamalle keskikesän viikolle.

Asetusluonnoksessa esitetyillä hanketyypeillä voitaisiin erinomaisesti myötävaikuttaa kauden pidentämiseen harvaan asutuilla alueilla ml. saaristo. Luonto, ruoka, metsästys ja kalastus ovat tee-

moja, jotka ovat kaikkien ulottuvilla ja jotka kiinnostavat suurta joukkoa ihmisiä. Hankkeistuksella pystytään vaikuttamaan yritysten osaamiseen esimerkiksi digitaalisuuden hyödyntämisessä myynnissä, markkinoinnissa ja ylipäätään saavutettavuuden edistämässä. Hankkeiden avulla myös pienet matkailun toimijat pääsevät verkostoitumaan ja kansainvälistymään ja saavat näin paremmin näkyvyyttä ja oman äänensä kuuluviin. Harvaan asutuilla alueilla valtaosa matkailuyrityksistä on pieniä yrityksiä, jotka kaipaavat ylimääräistä vetoapua kehittämistoimiinsa.

Asetusluonnoksessa mainitaan tuettavien kehittämisteemojen joukossa myös vastuullisuus. Varsinais-Suomen matkailun tiekarttatyössä vastuullisuuden kehittäminen sen eri muodoissa on yksi keskeinen teema. Tämän teeman sisällyttäminen asetuksen mahdollistamiin hanketoimiin on Varsinais-Suomen liiton mielestä erinomainen asia. Samoin panostukset matkaketjujen kehittämiseen hanketoiminnalla on maakuntamme näkökulmasta erittäin tarpeellinen asia, ei vähiten saaristonäkökulmasta. Kestävän matkailun kehittäminen mainitaan erityisenä toimenpiteenä Varsinais-Suomen maakuntastrategiassa. Asetusluonnoksen mukaiset toimet edesauttavat myös tämän tavoitteen saavuttamista.

Asetusluonnos mahdollistaa monia keskeisiä toimia luonto-, ruoka-, metsästys- ja kalastusmatkailun kehittämiseksi harvaan asutuilla alueilla. Tuen määrä (max 90 %) edesauttaa varmasti sopivien hanketoimijoiden löytämistä hankkeiden vastuutahoiksi. Viranomaisvastuun antaminen yhdelle viranomaiselle (Lapin ELY-keskus) tässä asiassa on varmasti perusteltua ja lisää hakemusten käsittelyn tasalaatuisuutta ja käsittelyn tehokkuutta sekä varmistaa hakijoiden tasaveroisen kohtelun tukihakemusten käsittelyssä.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Saaristo- ja maaseutuasiamies Sami Heinonen, p. 0400 413 704,
etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

PIENHANKINTAOHJEEN HYVÄKSYMINEN

Asia Maakuntahallitus (mh 28.8.2017 § 24) on linjannut Varsinais-Suomen liiton hankintojen kilpailutuksessa ja päätösvallassa noudatettavat euromääräiset raja-arvot. Vuoden 2017 päätös on sisällöltään suppea ja euromääräiset rajat ovat osoittautuneet käytännössä epätarkoituksenmukaisiksi. Uusi pienhankintaohje opastaa laajemmin pienhankintojen tekemisessä ja nostaa euromääräisiä raja-arvoja.

Pienhankintaohje koskee kansallisen kynnyсарvon alittavia hankintoja, joihin ei sovelleta hankintalakia. Kansallinen kynnyсарvo tavara- ja palveluhankinnoissa on 60 000 euroa. Hankinnan arvon laskemisen perustana on koko hankintasopimuksen voimassaoloaikana tehtävien hankintojen kokonaisarvo, mukaan luettuna mahdollinen optiosopimus.

Hankintalain ulkopuolelle jäävissäkin hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun sekä suhteellisuuden periaatteita. Hankintayksikön omien hankintaohjeiden on perustuttava edellä mainituista johdettaville hyvän hallinnon periaatteille. Kuntayhtymän hankintoihin liittyen määräyksiä on myös hallintolaissa (434/2003), kuntalaissa (410/2015) sekä laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Olennessa muutos uudessa ohjeistuksessa on kirjallisen hankintapäätöksen rajan nostaminen 4 000 eurosta 15 000 euroon. Alle 15 000 euron hankinnoissa varmistetaan dokumentoidusti kustannusten kohtuullisuus ja tarvittaessa ne kilpailutetaan dokumentoituna hintakyselyinä. Hankinnasta vastaa kustannuspaikan tilivelvollinen viranhaltija. Maakuntajohtajan päätöstä ei tarvita.

Yli 15 000 euron hankinnat kilpailutetaan (avoin, rajoitettu tai neuvottelumenettely). Tarjoukset pyydetään kirjallisena 3–5 toimittajalta. Hankinnasta tehdään maakuntajohtajan päätös, josta käy ilmi hankintamenettely, valinnan perustelut ja hinta. Päätös lähetetään tiedoksi tarjouksen antaneille. Hankinnoista arvoltaan enintään 60 000 euroa päättää maakuntajohtaja maakuntahallituksen hyväksymän talousarvion käyttösuunnitelman rajojen puitteissa.

Hankinnoista arvoltaan yli 60 000 euroa päättää maakuntahallitus. Ne ylittävät hankintalain mukaisen kansallisen kynnyсарvon ja niihin sovelletaan hankintalain määräyksiä.

Oheismateriaalina on Varsinais-Suomen liiton pienhankintaohje.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä liiton pienhankintaohjeen ja määrää sen noudatettavaksi 1.6.2022 alkaen
2. kumota voimassa olevan maakuntahallituksen päätöksen pienhankintojen kilpailutuksesta ja päätösvalan raja-arvoista.

Valmistelija PM/KK/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy Varsinais-Suomen liiton pienhankintaohjeen.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

SAARISTOTOIMIKUNNAN JÄSENMUUTOS

Asia Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus asetti kokouksessaan 22.11.2021 § 163 saaristotoimikunnan ja vahvisti sen jäsenet. Varsinaiseksi jäseneksi nimettiin Pirjo Tammi Paraisten Korppoosta. Hän on kuitenkin ilmoittanut 11.4.2022 eroavansa saaristotoimikunnan jäsenyydestä tuolla päivämäärällä.

Valmistelija TN/SH

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus valitsee saaristotoimikuntaan Pirjo Tammen tilalle Leena Krokbergin.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Saaristo- ja maaseutuasiamies Sami Heinonen, p. 0400 413 704,
etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

OSALLISTUMINEN CPMR:N HALLITUKSEN KOKOUKSEEN 16.6.2022 HELSINGBORGISSA

Asia Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liiton CPMR:n hallitus kokoontuu torstaina 16.6.2022 Helsingborgissa Ruotsissa. Varsinais-Suomen edustaja hallituksen (Political Bureau) varajäsenenä on toiminnanjohtaja Talvikki Jori.

Hallitus käsittelee kokouksessaan ajankohtaisia EU-asioita, erityisesti Euroopan energiakysymyksiä sekä alueiden roolia Ukrainan tukemisessa Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Lisäksi keskitytään koheesiopolitiikan toteutuksen kysymyksiin sekä TEN-T-verkoston. Asialistalla on myös hallituksen keskustelu tulevasta jäsenkyselystä, sekä järjestön toimintasuunnitelman sekä talous- ja hallinnollisten asioiden käsittely.

Kokouksen asialista on oheismateriaalina.

Hallituksen kokouksen lisäksi Helsingin City Expo H22 järjestää 17.6.2022 hallituksen jäsenille mahdollisuuden tutustua uuteen alueeseen Oceanhamneniin, jossa kiertotalousajattelu on integroitu kaikkeen asumiseen ja palveluihin.

Valmistelija SP/ml

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää edustajansa osallistumisesta CPMR:n hallituksen kokoukseen.

Päätös Maakuntahallitus päätti, että Talvikki Jori osallistuu CPMR:N hallituksen kokoukseen 16.6.2022.

Lisätietoja Kansainvälisten asioiden päällikkö Sonja Palhus 0405343865, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

EHDOTUS VALTION TAIDETOIMIKUNTIEN JÄSENIKSI VUOSIKSI 2023-2025

Asia Taiteen edistämiskeskus on 14.4.2022 pyytänyt Varsinais-Suomen liittoa nimeämään ehdokkaita valtion taidetoimikuntien jäseniksi. Taideneuvosto nimeää sekä valtion että alueellisten taidetoimikuntien jäsenet kaksivuotiskausittain.

Taidetoimikunnista ja niiden tehtävistä säädetään Taiteen edistämiskeskusta koskevassa laissa ja asetuksessa. Taidetoimikunnat ovat Taiteen edistämiskeskuksen (Taiken) asiantuntijaelimiä. Jäsenten keskeisin tehtävä on toimia oman alansa asiantuntijoina ja vertaisarvioijina. Taidetoimikunnat päättävät valtion taiteilija-apurahoista sekä muista taiteilijoille ja taiteilijaryhmille jaettavista apurahoista ja palkinnoista. Toimikunnat antavat lausuntoja muun muassa yhteisöjen hakemuksista sekä taiteilijaeläkehakemuksista. Toimikunnat kokoontuvat noin 5–7 kertaa vuodessa. Kokousten lisäksi tehtävään kuuluu itsenäistä hakemuksiin tutustumista.

Taidetoimikunnan asiantuntemus perustuu ennen muuta sen jäsenten asiantuntemukseen ja taiteen kentän tuntemukseen. Siksi esitetyillä ehdokkailla tulee olla hyvä taiteellinen asiantuntemus sekä taiteen kentän tuntemus. Ehdokkaiden joukossa tulee olla sekä naisia että miehiä, mahdollisuuksien mukaan molempia vähintään kaksi. On myös toivottavaa, että osa ehdokkaista asuu muualla kuin pääkaupunkiseudulla. Toimikuntien jäsenet eivät voi hakea henkilökohtaista apurahaa omalta taidetoimikunnaltaan. Siksi toivotaan ehdotettavan sellaisia jäsen ehdokkaita, jotka eivät ole potentiaalisia hakijoita, vaan työskentelevät esimerkiksi taiteilija-apurahalla. Jäsenten tulee sitoutua toimikuntatyöhön.

Taidetoimikuntien jäseniä voidaan käyttää myös muiden taidetoimikuntien asiantuntijoina hakemusten arvioinnissa, jos ehdokas antaa tähän suostumuksensa. Sama henkilö voidaan nimittää toimikuntaan (puheenjohtajaksi tai jäseneksi) enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin ja sen jälkeen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua uudelleen.

Varsinaissuomalaiset edustajat valtion taidetoimikunnissa tällä hetkellä:

Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimikunta 2021–22

Jäsen

Panu Savolainen, apulaisprofessori, Turku (I toimikausi käynnissä)

Esittävien taiteiden toimikunta 2021–22

Jäsen

Ari Ahlholm, lehtori, Turku (II toimikausi käynnissä)

Musiikkitoimikunta 2021–22

Jäsen

Eero Linjama, koulutus- ja tutkimuspäällikkö, Salo (I toimikausi käynnissä)

Taiteen moninaisuuden toimikunta 2021–22

Jäsen

Mikael Brygger, kirjailija, Turku (I toimikausi käynnissä)

Valmistelija JV/KK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää ehdottaa valtion taidetoimikuntiin seuraavia henkilöitä, joilta on saatu suostumus ehdokkuuteen:

Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimikunta

Panu Savolainen, apulaisprofessori, Turku

Esittävien taiteiden toimikunta

Marja Susi, nukketeatteritaiteilija, lehtori, Turku

Musiikkitoimikunta

Eero Linjama, koulutus- ja tutkimuspäällikkö, Salo

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Katri Koivisto, p. 0400 251 771, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

EHDOTUS VARSINAIS-SUOMEN TAIDETOIMIKUNNAN JÄSENIKSI VUOSIKSI 2023-2025

Asia Taiteen edistämiskeskus on 14.4.2022 pyytänyt Varsinais-Suomen liittoa nimeämään ehdokkaita Varsinais-Suomen taidetoimikuntaan kaudelle 2023–2025. Taideneuvosto nimeää alueellisten taidetoimikuntien jäsenet kaksivuotiskausittain. Taidetoimikunnista ja niiden tehtävistä säädetään Taiteen edistämiskeskusta koskevassa laissa ja asetuksessa.

Varsinais-Suomen taidetoimikunnan toimialueena on Varsinais-Suomen maakunnan alue. Taidetoimikunnat ovat Taiteen edistämiskeskuksen (Taiken) asiantuntijaelimiä. Jäsenten keskeisin tehtävä on toimia oman alansa asiantuntijoina ja vertaisarvioijina. Taidetoimikunnat päättävät taiteilijoille ja taiteilijaryhmille myönnettävistä apurahoista ja palkinnoista alueillaan. Toimikunnat kokoontuvat noin 5–7 kertaa vuodessa. Kokousten lisäksi tehtävään kuuluu itsenäistä hakemuksiin tutustumista.

Taidetoimikunnan asiantuntemus perustuu ennen muuta sen jäsenten asiantuntemukseen ja taiteen kentän tuntemukseen. Siksi esitetyillä ehdokkailla tulee olla hyvä taiteellinen asiantuntemus sekä taiteen kentän tuntemus. Ehdokkaiden joukossa tulee olla sekä naisia että miehiä, mahdollisuuksien mukaan molempia vähintään yksi. On myös toivottavaa, että osa ehdokkaista asuu muualla kuin maakuntakeskuksessa.

Toimikuntien jäsenet eivät voi hakea henkilökohtaista apurahaa omalta taidetoimikunnaltaan. Taideneuvosto toivoo saavansa sellaisia jäsen ehdokkaita, jotka eivät ole potentiaalisia hakijoita, vaan työskentelevät esimerkiksi taiteilija-apurahalla. Ehdokkaan suostumus tehtävään tulee varmistaa. Sama henkilö voidaan nimittää toimikuntaan (puheenjohtajaksi tai jäseneksi) enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin ja sen jälkeen aikaisintaan kahden vuoden kuluttua uudelleen.

Varsinais-Suomen taidetoimikunnan kokoonpano 2021–2022:

Puheenjohtaja

Marja Susi, nukketheateritaiteilija, lehtori, Turku (II toimikausi käynnissä)

Jäsenet:

Rosanna Fellman, poet, författare, Åbo

Leena Kela, performanssitaiteilija, Mynämäki (II toimikausi käynnissä)

Hertta Kiiski, kuvataiteilija, Turku

Ari Kostamo, muotoilija, Salo

Eero Merimaa, kuvataiteilija, Turku (II toimikausi käynnissä)

Markus Rantanen, musiikin maisteri, Turku (II toimikausi käynnissä)

Iida Rauma, kirjailija, Turku (II toimikausi käynnissä)

Jussi Vahvaselkä, muusikko, kapellimestari, Turku

Valmistelija JV/KK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää asettaa ehdolle Varsinais-Suomen taidetoimikuntaan seuraavat henkilöt, joilta on saatu suostumus ehdokkuuteen:

Jatkokaudelle ehdotetaan:

Jussi Vahvaselkä, muusikko, kapellimestari, Turku

Ensimmäiselle kaudelle ehdotetaan:

Marianne Petters, tanssitaiteilija, Kemiönsaari

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Erikoissuunnittelija Katri Koivisto, p. 0400 251 771, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

AJANKOHTAINEN KATSAUS MAAKUNTAVALTUUSTOLLE

Asia Maakuntavaltuustossa pidetään ajankohtainen katsaus.

Valmistelija JV

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että maakuntavaltuuston kokouksessa 13.6.2022 ajankohtaisen katsauksen pitää Turun yliopiston rehtori Jukka Kola.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Edunvalvontajohtaja Janne Virtanen, p. 040 583 6950, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAVALTUUSTON 3. VARAPUHEENJOHTAJAN NIINA ALHON ERO VARSINAIS-SUOMEN LIITON
MAAKUNTAVALTUUSTON 3. VARAPUHEENJOHTAJUUDESTA

Asia Kuntalain 12 §:n mukaan maakuntavaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jolle valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Niina Alho on pyytänyt eroa Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuuston varapuheenjohtajan tehtävästä. Niina Alho on maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtaja.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. myöntää Niina Alholle eron Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajan tehtävästä.

2. valitsee maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajan Niina Alhon tilalle uuden varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p.041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

TARKASTUSLAUTAKUNNAN PUHEENJOHTAJAN PEKKA KUUSISTON ERO TARKASTUSLAUTAKUNNAN
PUHEENJOHTAJAN TEHTÄVÄSTÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 12 §:n mukaan maakuntavaltuusto valitsee tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Pekka Kuusisto on pyytänyt eroa tarkastuslautakunnan puheenjohtajuudesta 13.6.2022 alkaen.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. myöntää Pekka Kuusistolle eron Varsinais-Suomen liiton tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävästä.
2. valitsee tarkastuslautakunnan puheenjohtajan Pekka Kuusiston tilalle uuden puheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p.041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

TURUN KAUPUNGIN PÄÄTÖS MAAKUNTAVALTUUSTON JÄSENEEN VALINNASTA

Asia Turun kaupunginhallitus valitsee kokouksessaan 23.5.2022 uuden maakuntavaltuuston jäsenen Ilkka Kanervan tilalle.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus

1. merkitsee tiedoksi Turun kaupungin ilmoituksen.

2. päättää esittää maakuntavaltuustolle tiedoksi, että Turun kaupunginhallitus valitsee uuden maakuntavaltuuston jäsenen Ilkka Kanervan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen, p. 040 720 3061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN ILKKA KANERVAN ERO VARSINAIS-SUOMEN LIITON
MAAKUNTAHALLITUKSEN JÄSENYYYDESTÄ JA MAAKUNTAHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN
VALINTA

Asia Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 12 §:n 1. momentin mukaan maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 13 §:n 1. momentin mukaan maakuntavaltuusto valitsee jäsenten joukosta maakuntahallitukselle puheenjohtajan sekä kaksi varapuheenjohtajaa.

Maakuntahallituksen puheenjohtajan Ilkka Kanervan poismenon johdosta tulee maakuntahallitukselle valita uusi jäsen ja uusi puheenjohtaja.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. valitsee maakuntahallitukseen Ilkka Kanervan tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
2. valitsee maakuntahallituksen jäsenten joukosta maakuntahallitukselle uuden puheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAHALLITUKSEN 1. VARAPUHEENJOHTAJAN AKI LINDÉNIN ERO VARSINAIS-SUOMEN LIITON
MAAKUNTAHALLITUKSEN JÄSENYYYDESTÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 12 §:n 1. momentin mukaan maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Aki Lindén on pyytänyt eroa Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä. Aki Lindén on maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtaja.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. myöntää Aki Lindénille eron Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä.
2. valitsee maakuntahallitukseen Aki Lindénin tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi
3. valitsee maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtajan Aki Lindénin tilalle uuden 1. varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p.041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAHALLITUKSEN 2. VARAPUHEENJOHTAJAN JANI KURVISEN ERO VARSINAIS-SUOMEN LIITON
MAAKUNTAHALLITUKSEN JÄSENYYYDESTÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 12 §:n 1. momentin mukaan maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Jani Kurvinen on pyytänyt eroa Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä. Jani Kurvinen on maakuntahallituksen 2. varapuheenjohtaja.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. myöntää Jani Kurviselle eron Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä.
2. valitsee maakuntahallitukseen Jani Kurvisen tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi
3. valitsee maakuntahallituksen 2. varapuheenjohtajan Jani Kurvisen tilalle uuden 2. varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p.041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAHALLITUKSEN JÄSEN SAKU NIKKASEN ERO VARSINAIS-SUOMEN LIITON
MAAKUNTAHALLITUKSEN JÄSENYYDESTÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 12 §:n 1. momentin mukaan maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Saku Nikkanen on pyytänyt eroa Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. myöntää Saku Nikkaselle eron Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä.
2. valitsee maakuntahallitukseen Saku Nikkasen tilalle uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAHALLITUKSEN VARAJÄSEN TEIJA EK-MARJAMÄEN ERO VARSINAIS-SUOMEN LIITON
MAAKUNTAHALLITUKSEN VARAJÄSENYYDESTÄ

Asia Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 12 §:n 1. momentin mukaan maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Teija Ek-Marjamäki on pyytänyt eroa Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen varajäsenyydestä.

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se

1. myöntää Teija Ek-Marjamäelle eron Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen varajäsenyydestä.

2. valitsee maakuntahallitukseen Teija Ek-Marjamäen tilalle uuden varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNNAN TILA KEVÄT 2022 -KATSAUS

Asia Varsinais-Suomen liitossa laaditaan kaksi kertaa vuodessa katsaus maakunnan viimeaikaisesta kehityksestä. Kevään 2022 katsauksessa tarkastellaan Varsinais-Suomen väestö- ja työllisyyskehitystä koronapandemian jälkeen sekä millaisia vaikutuksia pandemialla on ollut matkailualalle. Lisäksi katsauksessa pureudutaan maakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteen viimeaikaiseen kehitykseen.

Valmistelija JV/AV

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää, että katsaus esitellään maakuntavaltuustolle.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, p. 050 410 2294, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

MAAKUNTAVALTUUSTON KOKOUS 13.6.2022

Asia Maakuntavaltuuston kokous pidetään maanantaina 13.6.2022 klo 10.00. Turun kristillisellä opistolla.

Asialuettelo:

1. Kokouksen avaaminen
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
4. Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
5. Ääntenlaskijain valitseminen
6. Ajankohtainen katsaus maakuntavaltuustolle
7. Oripään kunnan päätös maakuntavaltuuston jäsenen valinnasta
8. Turun kaupungin päätös maakuntavaltuuston jäsenen valinnasta
9. Maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajan Niina Alhon ero Varsinais-Suomen liiton maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajuudesta
10. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan Pekka Kuusiston ero tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävästä
11. Maakuntahallituksen puheenjohtajan valinta
12. Maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtajan Aki Lindénin ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä
13. Maakuntahallituksen 2. varapuheenjohtajan Jani Kurvisen ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä
14. Maakuntahallituksen jäsen Saku Nikkasen ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen jäsenyydestä
15. Maakuntahallituksen varajäsen Teija Ek-Marjamäen ero Varsinais-Suomen liiton maakuntahallituksen varajäsenyydestä
16. Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2021
17. Vuoden 2021 arviointikertomus
18. Vuoden 2021 tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
19. Maakunnan tila kevät 2022-katsaus
20. Sidonnaisuusilmoitukset ja sidonnaisuusrekisteri
21. Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet 2021
- .1 Sari Murrón (sd) ja Jyrki Susin (Liike nyt) maakuntavaltuustoaloite tuulivoimarakentamisen ohjaamiseksi
- .2 Perussuomalaisten maakuntavaltuustoryhmän aloite SOTE-henkilölogistiikan optimoimiseksi tulevalla Varsinais-Suomen hyvinvointialueella
22. Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet
23. Valtuutetun kyselyt
24. Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

Valmistelija PM/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee maakuntavaltuuston 13.6.2022 kokouksen tiedoksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

TYÖSUOJELUVALTUUTETTUIEN JA TYÖSUOJELUTOIMIKUNNAN JÄSENTEN VAALI VUOSIKSI 2022-2025
SEKÄ TYÖNANTAJAN EDUSTAJAN MÄÄRÄÄMINEN TYÖSUOJELUTOIMIKUNTA

Asia Pääsopijajärjestöjen paikallisten yhdistysten edustajien kanssa on sovittu, että Varsinais-Suomen liiton työsuojelutoimikunnassa on neljä jäsentä toimikautena 2022–2025 ja että työsuojeluorganisaation vaali suoritetaan sopuvaalina.

Varsinais-Suomen liiton ilmoitustaululla on ollut seuraava tiedonanto:

”Ehdokasilmoitus työsuojeluhenkilöstön vaaleihin toimikaudeksi 2022–2025

Varsinais-Suomen liiton henkilöstöä edustavat järjestöt ovat asettaneet ehdokkaita työsuojeluvalluutetuiksi ja varavalluutetuiksi toimikaudeksi 2022–2025 seuraavasti:

<u>Työsuojeluvalluutettu</u>	<u>1. varavalluutettu</u>	<u>2. varavalluutettu</u>
Erika Mäkeläinen	Maiju Oikarinen	Karoliina Abrahamsson

Työsuojeluvalluutetut tulevat työsuojelutoimikunnan jäseniksi. Työsuojelutoimikunnan henkilökunnan edustajien jäsenet toimikaudeksi 2022–2025 ovat seuraavat:

Erika Mäkeläinen
Maiju Oikarinen
Karoliina Abrahamsson

Turussa 28.4.2022

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO

Petra Määttä
työsuojelupäällikkö

LIITE Henkilöstöluettelo”

Ehdokasasettelua vastaan ei ole tehty muistutusta eikä muita ehdokkaita ole asetettu, jolloin voidaan todeta sopuvaalin tulleen toteutetuksi.

Työsuojeluvalluutetut tulevat työsuojelutoimikunnan jäseniksi. Työsuojelutoimikunnan henkilökunnan edustajien jäsenet toimikaudeksi 2022–2025 ovat seuraavat:

Erika Mäkeläinen
Maiju Oikarinen
Karoliina Abrahamsson

Varsinais-Suomen liiton työsuojeluorganisaatioon on toimikaudeksi 2022–2025 tullut valituksi seuraavat:

<u>Työsuojeluvalluutettu</u>	<u>1. varavalluutettu</u>	<u>2. varavalluutettu</u>
Erika Mäkeläinen	Maiju Oikarinen	Karoliina Abrahamsson

Työnantajan edustajan tai edustajat työsuojelutoimikuntaan määrää kuntayhtymä. Yhden työnantajan edustajista tulee olla työsuojelupäällikkö. Varsinais-Suomen liiton työsuojelutoimikunnassa on yksi työnantajan edustaja. Maakuntahallitus on päättänyt työnantajan edustajat kokouksessaan 25.1.2021 § 15. Työnantajan edustajat ovat työsuojelupäällikkö, hallintojohtaja Petra Määttä ja hänen varajäsenensä on edunvalvontajohtaja Janne Virtanen.

Valmistelija PM/MK

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi työsuojeluorganisaation vaalin toimikaudeksi 2022–2025 ja työsuojelutoimikunnan kokoonpanon:

<u>Työsuojeluvaltuutettu</u>	<u>1. varavaltuutettu</u>	<u>2. varavaltuutettu</u>
Erika Mäkeläinen	Maiju Oikarinen	Karoliina Abrahamsson

Työnantajan edustajat

Petra Määttänen, jäsen
Janne Virtanen, varajäsen

Työsuojelutoimikunnan sihteerinä toimii hallintosihteeri Marja Karttunen.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen p. 040 720 3061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Asia Viranhaltijat ovat tehneet hallintosäännön ja päätösvallan delegointien perusteella seuraavat toimenpanopäätökset:

Maakuntajohtajan päätökset:

- hankepäätökset A § 27-29
- muut B § 77-92

Edunvalvontajohtajan päätökset:

- Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen maksatuspäätökset C1 § 15-18
- CB valtion vastinraha maksatuspäätökset X § 11-15

Head of Managing Authority päätökset A1 § 33-34

Oheismateriaalina ovat päätösluettelot.

Valmistelija ml/mbl/kn/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat tiedoksi eikä käytä otto-oikeuttaan.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintosihteeri Marja Karttunen, p. 040 720 3061, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

KIRJANPITÄJÄN TOIMEN TÄYTTÄMINEN

Asia Hallinnon vastuualue tuottaa viraston hallinto-, henkilöstö-, talous-, tietohallinto- ja toimitilapalvelut. Se vastaa myös liiton asianhallinta- ja kirjaamotoiminnasta sekä arkistotoimen hoidosta. Erityisinä vastuualueina ovat maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen esityslistat ja pöytäkirjat sekä liiton talouteen liittyvät suunnittelu- ja seurantatehtävät.

Hallinnon vastuualueen toimistosihteerin on siirtymässä eläkkeelle ja saman aikaisesti eräitä taloushallinnon tehtäviä järjestellään uudelleen. Toimistosihteerin tehtävänkuvaa lisättäisiin päivittäisen kirjanpidon tehtäviä ja nimikkeeksi muutettaisiin kirjanpitäjä. Tehtäväkohtainen palkka tarkistettaisiin vastaamaan uutta tehtävänkuvaa. Kirjanpitäjä toimisi talouspäällikön työparina ja varmistaisi sijaisuuksia. Uusi tehtävänkuvaa on osa laajempaa taloushallinnon kehittämistä.

Hallintosäännön 12 §:n mukaan maakuntahallitus päättää toistaiseksi täytettävän toimen perustamisesta ja lakkauttamisesta. Hallintosäännön 11 §:n mukaan maakuntahallitus ottaa vakinaiset viranhaltijat ja työsopimussuhteessa olevat työntekijät, maakuntajohtajaa lukuun ottamatta.

Kirjanpitäjä palkataan toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Työsuhteen alussa on 6 kuukauden koeaika. Kirjanpitäjän tehtävät ovat mm.

- päivittäiset kirjanpidontehtävät, kuten tositteiden valmistelu ja kirjaus kirjanpitoon, suoritusten ja tilitysten kirjaukset
- osto- ja myyntireskontran hoito
- maksuliikenne
- käyttöomaisuuskirjanpito
- kirjanpidon täsmäytykset neljännesvuosittain
- tilinpäätöstyöhön osallistuminen
- tehtävänkuvaa tarkennetaan osaamisesi ja työkokemuksesi mukaan

Hakijalta edellytetään tehtävään soveltuvaa koulutusta (esim. tradenomi), taloushallinnon ja kirjanpidon kokemusta sekä sujuvia Excel ja it-taitoja. Eduksi katsotaan perehtyneisyys kuntasektorin tai julkisyhteisöjen taloushallintoon.

Tehtävän tehtäväkohtainen palkka 2700 euroa/kk perustuu KVTES:n mukaisesti suoritettavaan tehtävien vaatavuuden arviointiin. Tehtäväkohtaisen palkan lisäksi voidaan maksaa henkilökohtaista lisää, joka on korkeintaan 30 % tehtäväkohtaisesta palikasta.

Valmistelija PM/EP/mk

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. toistaiseksi täytettävän kirjanpitäjän toimen perustamisesta,
2. että toimen palkkaus määritellään KVTES:n mukaan (2 700 euroa/kk) ja
3. valtuuttaa maakuntajohtajan tekemään toimen täyttöä koskevan päätöksen.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Maakuntajohtajan ehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös Puheenjohtaja Jani Kurvinen päätti kokouksen klo 11.46.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 72-80, 85-99

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 81-84

HValL 3 §:n 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja kieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 81-84

Oikaisuvaatimusviranomainen

VARSINAIS-SUOMEN LIITON MAAKUNTAHALLITUS
Linnankatu 52 B
PL 273
20101 TURKU

Aika

sähköposti: kirjaamo@varsinais-suomi.fi
Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4
PL 32
20101 TURKU

Kunnallisvalitus, pykälät:

Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusaika 30 päivää

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Muu valitusviranomai- nen	Osoite: Postiosoite: Pykälät:	Valitusaika	päivää
Valitusaika	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.		
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none">- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite- päätös, johon haetaan muutosta- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi- muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.		
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .		
Hankinta-asiat	Hankinta-asioiden osalta pöytäkirjan liitteenä on erillinen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus. Pykälät:		
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimus/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.		